

POWIAT POLICKI

**SPRAWOZDANIE
z realizacji w 2019 r.
POWIATOWEGO PROGRAMU DZIAŁAŃ
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
NA LATA 2015 – 2020**

Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2015 – 2020, zwany dalej „Programem”, został przyjęty do realizacji przez Radę Powiatu w Policach w dniu 27 lutego 2015 r. uchwałą Nr V/37/2015.

Zgodnie z rozdziałem V „Monitoring i ewaluacja programu” Zarząd Powiatu w Policach raz w roku sporządza i przedstawia Radzie Powiatu w Policach sprawozdanie z realizacji Programu.

Mając na względzie powyższe, poniżej przedstawiono sprawozdanie z wykonania w 2019 r. zadań wynikających z Programu.

*** Skróty użyte w powyższej tabeli oznaczają odpowiednio:**

1. EK – Wydział Edukacji i Kultury w Starostwie Powiatowym w Policach.
2. SO – Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich w Starostwie Powiatowym w Policach.
3. SOSW dla DNR – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach.
4. SOSW Tanowo – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie.
5. Ośrodki – Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo im. Marii Grzegorzewskiej w Policach i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Tanowie.
6. ZS – Zespół Szkół im. Ignacego Łukasiewicza w Policach.
7. Organizacje – organizacje pozarządowe działające na terenie Powiatu Polickiego na rzecz osób niepełnosprawnych.
8. Szkoły – szkoły prowadzone przez Powiat Policki.
9. Poradnia – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Policach.
10. PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Policach.
11. OPS – ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Polickiego.
12. Powiatowy Zespół – Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Policach.
13. PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Policach.
14. Placówki poz – niepubliczne placówki podstawowej opieki zdrowotnej z terenu poszczególnych gmin Powiatu Polickiego.
15. Powiatowa Rada – Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach.
16. Gminy – Gmina Police, Gmina Dobra, Gmina Kołbaskowo, Gmina Nowe Warpno.
17. PIP – Państwowa Inspekcja Pracy w Szczecinie.
18. Środki PFRON – środki finansowe pochodzące z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.
19. PSONI – Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach.
20. ŚDS – Środowiskowy Dom Samopomocy w Policach.
21. AOON – Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej.
22. WTZ – Warsztat Terapii Zajęciowej w Policach.

I. Cel operacyjny: Podniesienie świadomości społecznej w zakresie potrzeb i praw osób niepełnosprawnych oraz instytucji i organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.

Realizacja zadań planowanych.

1. Kreowanie polityki informacyjnej poprzez rozpowszechnianie aktualnych informacji na temat dostępnych programów i form pomocy dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin, opiekunów poprzez środki masowego przekazu, strony internetowe, informatory, ulotki oraz udostępnianie czasopism, publikacji i broszur.

W 2019 r. wszystkie instytucje i organizacje we własnym zakresie informowały lokalne media, instytucje i inne podmioty oraz bezpośrednio osoby niepełnosprawne o własnych przedsięwzięciach i działaniach. Na bieżąco aktualizowały informacje dotyczące oferowanej pomocy na swoich stronach internetowych. Poradnia zorganizowała w dniu 6 kwietnia 2019 r. Dzień Otwarty, podczas którego specjaliści udzielali bezpłatnych porad i konsultacji. Rodzice, nauczyciele i uczniowie szkół z terenu Powiatu Polickiego, zwanego dalej „Powiatem”, mieli okazję porozmawiać o nurtujących ich problemach z psychologiem, terapeutą rodzinnym, pedagogiem, logopedą, terapeutą integracji sensorycznej i doradcą zawodowym. Z oferty skorzystali głównie rodzice dzieci w wieku przedszkolnym oraz uczniów szkół podstawowych.

W dniu 13 kwietnia 2019 r. również SOSW dla DNR otworzył swoje progi i zorganizował Dzień Otwarty. Podczas spotkania można było poznać ofertę ośrodka, obejrzeć bazę zabiegową i wyposażenie kompleksu rehabilitacyjnego. Ponadto każdy uczestnik Dni Otwartych mógł dowiedzieć się o warunkach rekrutacji oraz skorzystać z porad lekarzy specjalistów: psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty oraz lekarza rehabilitacji.

SOSW w Tanowie prowadził „Szkolny Program Współpracy z Rodzicami” w ramach, którego rodzice i opiekunowie mogli skorzystać z porad specjalistów m.in. terapeuty behawioralnego, terapeuty SI, logopedy, pedagoga, psychologa, dietetyka. Spotkania dotyczyły m.in. dostępnych terapii i działań wspomagających w domu rodzinnym, informacji na temat opieki nad dzieckiem i młodzieżą niepełnosprawną, diety dziecka z autyzmem i innymi zaburzeniami, bezpieczeństwa i profilaktyki zdrowia na wakacjach, przyszłości zawodowej absolwentów ośrodka. Ponadto dzięki uczestnictwie w spotkaniach rodzice i opiekunowie poszerzyli swoją wiedzę na temat opieki, form pomocy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, posiadali bieżące informacje na temat zmian w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i prawie oświatowym.

Pracownicy socjalni OPS przez cały 2019 r. podczas spotkań i rozmów z osobami niepełnosprawnymi i ich rodzinami udzielali wsparcia poprzez informowanie osób zainteresowanych o przysługujących im uprawnieniach, a także przekazując dane na temat instytucji oraz organizacji działających na terenie Powiatu na rzecz osób niepełnosprawnych. Ponadto, przedstawiali oferty pomocy w postaci usług opiekuńczych i wsparcia finansowego, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, a także informowali o ofertach pracy dla osób niepełnosprawnych.

PCPR dokonywało na bieżąco aktualizacji różnorodnych informacji na swojej stronie internetowej (www.pcpr.police.pl), których rozpropagowywanie służyć miało wsparciu osób niepełnosprawnych zarówno w sferze funkcjonowania społecznego, jak i na rynku pracy. Zamieszczane i aktualizowane informacje i dane dotyczyły m.in.:

- 1) aktualnych wydarzeń mogących zainteresować osoby niepełnosprawne;
- 2) projektów i programów realizowanych i adresowanych do osób niepełnosprawnych;
- 3) zasad i form finansowania wsparcia dla osób niepełnosprawnych ze środków PFRON;
- 4) ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym.

Poza tym, w siedzibie PCPR osoby niepełnosprawne mogły otrzymać informator dla osób niepełnosprawnych, bezpłatne magazyny i biuletyny, m.in.: „Integrację” (magazyn dla osób niepełnosprawnych, ich rodzin i przyjaciół), „Serce Innym” (magazyn dla osób niepełnosprawnych), „Nasze Sprawy” (magazyn informacyjny dla osób niepełnosprawnych), „Tyfloświat” (kwartalnik dla osób z uszkodzonym narządem wzroku).

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych PCPR w 2019 r. prowadziło dyżury pracowników Działu Aktywizacji Społecznej i Rehabilitacji Osób, które odbywały się raz w miesiącu w siedzibie Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej oraz w siedzibie Gimnazjum w Przecławiu. Podczas dyżurów osoby zainteresowane mogły złożyć wnioski oraz uzyskać niezbędne informacje na temat pomocy i wsparcia skierowanego do osób niepełnosprawnych.

Dnia 3 grudnia 2019 r. z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych PCPR zorganizowało giełdę sprzętu i usług dla osób niepełnosprawnych pn. „I Ty możesz być aktywny”. Spotkanie miało na celu upowszechnianie zrozumienia kwestii niepełnosprawności i wzmocnienie wsparcia na rzecz godności, praw i dobrej jakości życia osób niepełnosprawnych. W trakcie giełdy można było zapoznać się z szeroką ofertą uczestników giełdy, obejrzeć wystawę sprzętu rehabilitacyjnego oraz urządzeń pozwalających na pokonywanie barier w codziennym życiu. Organizacje i instytucje działające na rzecz osób niepełnosprawnych przybliżyły swoją działalność oraz przedstawiły rodzaje i formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych. Podczas spotkania można było zbadać poziom cholesterolu i trójglicerydów, dokonać pomiaru ciśnienia tętniczego oraz wykonać badanie stóp na podoskopie. Ponadto bezpłatnie wykonać badanie wzroku, słuchu oraz skorzystać z konsultacji medycznych z zakresu rehabilitacji osób niepełnosprawnych, a także porad dietetyka.

Podczas giełdy odbyło się losowanie nagród. Do wygrania były atrakcyjne nagrody m.in. vouchery prozdrowotne, karnety na pływalnię oraz drobne upominki. Nagrodzono 44 osoby.

W giełdzie wzięli udział: PCPR, PUP, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych; organizacje pozarządowe: Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Nr 15 w Policach, Polski Związek Niewidomych Koło w Policach, Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Policach, Fundacja Pomocy Chorym na Zanik Mięśni w Szczecinie, Fundacja Szansa dla Niewidomych w Szczecinie, Stowarzyszenie Polickie Amazonki, przedstawiciele firm zajmujących się dystrybucją sprzętu rehabilitacyjnego i pomocniczego oraz usług świadczonych na rzecz osób niepełnosprawnych: Modelowanie słuchu, Ortofach - Kompleksowe zaopatrzenie ortopedyczne, SeniorVita, Altix, Ortostat - Sklep ortopedyczny, Vision Express Salon Optyczny, Gabinet Fizjoterapii Monika Chojeła, Projekt Zdrowie - Centrum Dietetyczne.

Rezultatem podjętych działań było zwiększenie świadomości osób niepełnosprawnych w zakresie swoich praw, posiadanych predyspozycji i możliwości wykorzystania istniejących szans.

2. Prowadzenie przez nauczycieli, pedagogów i psychologów programów edukacyjnych dotyczących problematyki niepełnosprawności dla uczniów szkół ponadpodstawowych.

W 2019 r. w ZS nauczyciele oraz wychowawcy klas omawiali z uczniami zagadnienia związane z niepełnosprawnością. W marcu 2019 r. odbyły się lekcje wychowawcze z udziałem osób niepełnosprawnych z PSONI. Podczas spotkań poruszane były tematy dotyczące tolerancji, dyskryminacji, ubezwłasnowolnienia, samodzielnego funkcjonowania oraz podjęcia pracy przez osoby niepełnosprawne.

Organizacja zajęć miała na celu przybliżenie młodzieży problematyki niepełnosprawności. W efekcie odbytych spotkań, a co za tym idzie zrealizowanych programów wychowawczych, zauważalnym jest pojawienie się wśród młodzieży pozytywnych postaw i zachowań wobec osób niepełnosprawnych, w tym uwrażliwienie na problemy i potrzeby tych osób, ich akceptacja, a także budowanie postawy empatii w kontaktach z tymi osobami. Natomiast osoby niepełnosprawne poprzez nawiązanie kontaktów z osobami pełnosprawnymi zyskały bardzo wiele: podniósł się poziom ich samooceny i poczucia wartości, zwiększyła się wiara we własne możliwości. W spotkaniu wzięło udział 29 osób.

3. Opracowanie powiatowego kalendarza imprez integracyjnych typu kulturalnego, sportowego oraz edukacyjnego dla dzieci i młodzieży.

W pierwszym kwartale 2019 r. PCPR opracowało kalendarz imprez integracyjnych typu kulturalnego, sportowego i edukacyjnego dla dzieci i młodzieży, który następnie umieszczono na stronie internetowej PCPR. Opracowanie kalendarza imprez ze stosownym wyprzedzeniem czasowym pozwoliło na zaplanowanie uczestnictwa dzieci i młodzieży ze wszystkich szkół i placówek z terenu Powiatu w różnego rodzaju imprezach i zawodach sportowych, przy jednoczesnym uwzględnieniu organizacji roku szkolnego. Rozwiązanie to stworzyło jednocześnie możliwość nawiązania i/lub zacieśnienia współpracy pomiędzy np. ośrodkami prowadzonymi przez powiat policki a szkołami publicznymi w zakresie przygotowań do współuczestnictwa w organizowanych imprezach.

4. Organizowanie cyklicznych szkoleń, konferencji i seminariów dotyczących zagadnień niepełnosprawności dla kadry pedagogicznej szkół masowych w Powiecie.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu, które organizowane były w formie grup wsparcia ukierunkowanych na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili oni warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane indywidualnie przez nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W 2019 r. Poradnia zorganizowała następujące szkolenia i prelekcje:

- 1) „Wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w szkole ogólnodostępnej”;
- 2) „Techniki relaksacyjne wspomagające terapię logopedyczną”;
- 3) „Przeciwdziałanie depresji i zachowaniom autodestrukcyjnym”;
- 4) „Mioterapia w terapii logopedycznej”.

W ramach „Sieci współpracy i samokształcenia” Poradnia w 2019 r. zorganizowała 4 spotkania dla logopedów z terenu Powiatu. Zaproszenie z terminarzem spotkań wysłano do wszystkich szkół, przedszkoli i placówek. Celem spotkań było poszerzanie wiedzy dotyczącej pracy z dzieckiem, rozwijanie warsztatu pracy terapeutycznej, współdziałanie na rzecz dzieci.

W trakcie spotkań uczestnicy poznali:

- a) metody terapii oraz główne zasady diagnozy seplenienia bocznego,
- b) główne założenia i uwarunkowania dobrej relaksacji oraz techniki rozluźniające mięśnie okolicy szyi, mięśnie gardła i krtani oraz karku, ramion i klatki piersiowej,
- c) ćwiczenia mięśni narządu żucia, aktywnych w czasie mówienia i odgrywających zasadniczą rolę podczas rozdrabniania pokarmu, ziewania czy wyrażania emocji.

Dnia 1 kwietnia 2019 r. w SOSW w Tanowie odbyła się Konferencja Metodyczna pn. „Zaburzenia przetwarzania sensorycznego SPD, czy autystyczne spectrum zaburzeń ASD?”. W konferencji uczestniczyli dyrektorzy, nauczyciele, pedagodzy, psychologowie szkół specjalnych i masowych oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych z województwa zachodniopomorskiego. Prelegentem była dr. n. hum. Marta Wiśniewska, pedagog specjalny, oligofrenopedagog logopeda, instruktor terapii SI. Spotkanie miało charakter wykładowy, a jego celem było doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie wspomagania uczniów z niepełnosprawnością intelektualną. Podczas konferencji omówiono następujące zagadnienia:

- a) diagnoza różnicowa SPD-ASD,
- b) objawy niepokojące w rozwoju małego dziecka – kiedy podejmować działania diagnostyczno-terapeutyczne?,
- c) zachowania trudne z perspektywy procesów przetwarzania sensorycznego,
- d) profil sensoryczny dziecka (PSD) – narzędzie do diagnozy funkcjonalnej dzieci z ASD,
- e) dieta sensoryczna,
- f) budowanie przestrzeni terapeutycznej dla dzieci z SPD i ASD,
- g) zaburzenia przetwarzania sensorycznego, a rozwój mowy i komunikacji dzieci z SDP.

Konferencję zakończyła projekcja filmu ilustracyjnego terapię, pytania uczestników oraz dyskusja, podczas której nauczyciele mogli podzielić się spostrzeżeniami, obserwacjami i doświadczeniami ze swojej pracy zawodowej. Patronat nad konferencją objął Starosta Policki.

SOSW dla DNR w maju 2019 r. zorganizował spotkanie edukacyjno-informacyjne dla nauczycieli pt.: „Depresja, anoreksja, uzależnienia. Symptomy i możliwości pomocy w warunkach placówki oświatowej”. Spotkanie miało charakter wykładowy, a jego celem było poszerzenie wiedzy na temat zdrowia psychicznego oraz zaburzeń u osób niepełnosprawnych.

5. Zapraszanie uczniów szkół masowych do specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych oraz warsztatu terapii zajęciowej na wspólne zajęcia plastyczne i sportowe.

Uczestnicy oraz kadra WTZ zorganizowali 11 czerwca 2019 r. warsztaty artystyczno-plastyczne pn. „Kuźnia artystyczna” dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1 w Policach.

Celem tych spotkań było przybliżenie dzieciom działalności placówki. Zajęcia dla gości przygotowało sześć pracowni WTZ: artystyczno-plastyczna, rękodzieła i stolarska, ceramiki, komputerowa, dydaktyczno-rehabilitacyjna, gospodarstwa-domowego. Dzieci wzięły udział w warsztatach artystyczno-plastycznych. Podczas zajęć uczestnicy mogli wykonać samodzielnie małe dzieła sztuki, m.in. zabawki z włóczki, świeczniki, butony, poznając przy tym nowe techniki plastyczne tj. decoupage, lepienie w glinie. Każdy uczestnik „Kuźni artystycznej”, biorący udział w zajęciach, mógł zabrać zrobione przez siebie dzieło do domu.

Spotkanie było okazją do integracji, nawiązania nowych kontaktów i współpracy osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi. Dzięki takim zajęciom u dzieci i młodzieży zmienia się sposób postrzegania osoby z niepełnosprawnością intelektualną, co na pewno zaowocuje w przyszłości. Natomiast dla uczestników WTZ był to sprawdzian umiejętności współpracy z dziećmi pełnosprawnymi oraz wzmocnienie poczucia sprawstwa i dorosłości.

W 2019 r. SOSW w Tanowie zapraszał uczniów Szkoły Podstawowej w Tanowie oraz dzieci z Przedszkola Publicznego w Tanowie na wspólne zajęcia plastyczne i sportowe. Celem była integracja wychowanków z dziećmi z placówek masowych, propagowanie zdrowego stylu życia oraz promowanie tolerancji i niesienia pomocy potrzebującym.

SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie organizował zawody obejmujące różne dyscypliny sportowe, m.in. biegi przełajowe, piłka nożna, scrabble, tenis stołowy, dart, ringo czy boule.

Celem tych spotkań była integracja osób niepełnosprawnych z pełnosprawnymi, która przyniosła bardzo dobre efekty wychowawcze oraz poprawiła w znaczny sposób komunikację dzieci i młodzieży.

6. Promowanie twórczości osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie wystaw, konkursów, pokazów prac oraz umożliwienie udziału w przeglądach artystycznych.

Ośrodki i organizacje przez cały 2019 rok podejmowały szereg działań mających na celu promowanie twórczości osób niepełnosprawnych. Wychowankowie SOSW w Tanowie uczestniczyli m.in. w: Przeglądzie Talentów Różnorodnych pod hasłem „Do serca przytul psa weź na kolana kota”, Międzynarodowym Konkursie Ekologiczno-Plastycznym pn. „Kwiaty wiosny”, Konkursie Recytatorskim „Piękna jest nasza mowa”, XI Ogólnopolskim Przeglądzie Recytatorskim Szkół i Ośrodków Specjalnych., Konkursach Plastycznych „Moja klasa, mój nauczyciel”, „Tradycje Świąt Bożego Narodzenia” oraz „Polska nasza Ojczyzna - jesteśmy Polakami”. Prezentacja umiejętności artystycznych wychowanków pokazała, że wartość człowieka i jego piękno tkwi w sile jego ducha oraz stałym dążeniu do pokonywania własnych ograniczeń i słabości. Wydarzenia był także okazją do spotkania rówieśników z innych placówek, wymiany doświadczeń, pokazania własnych osiągnięć, podpatrzenia, jak pracują inni. Twórczość wychowanków była prezentowana także podczas wystawy prac ceramicznych i kiermaszów świątecznych, gdzie można było podziwiać prace przygotowane przez uczniów m.in.: wyroby ceramiczne, gliniane, choinki, bombki, ozdoby z drewna i filcu oraz wiele innych prac wykonanych z różnych materiałów.

Dzieci i młodzież z SOSW dla DNR uczestniczyli m.in. w: Konkursie Fotograficznym „Złap zimę obiektywem”, Wojewódzkim Konkursie Plastycznym „Cztery Pory Roku”, VIII Przeglądzie Talentów Różnorodnych pod hasłem „Do serca przytul psa weź na kolana kota”, XXII Przeglądzie Teatrów Amatorskich Osób Niepełnosprawnych w Kamiennej Górze, Konkursie Recytatorskim pn. „Wierszomania”.

W dniu 11 lutego 2019 r. uczniowie SOSW dla DNR wzięli udział w Ogólnopolskim Festiwalu Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie „Albertiana” w Toruniu. Ideą festiwalu było udowodnienie, że niepełnosprawność nie jest przeszkodą a motywatorem do nieustannej pracy nad sobą, dzięki występom scenicznym daje radość i zmusza do refleksji, że wszyscy jesteśmy tacy sami. Wyróżnienie zdobyte przez uczniów stało się potwierdzeniem, że warto rozwijać zainteresowania i realizować swoje pasje.

13 czerwca 2019 r. młodzież SOSW dla DNR przedstawiła swoje umiejętności wokalne i taneczne podczas 48 Śmietnika Artystycznego, zorganizowanego przez ZS w Policach. Celem wydarzenia była prezentacja umiejętności artystycznych wychowanków, a także szeroko pojęta integracja dzieci i młodzieży.

PSONI w ciągu całego 2019 r. podejmowało działania promujące twórczość osób niepełnosprawnych intelektualnie. Działania te polegały na autoprezentacji uczestników podczas happeningów, warsztatów artystyczno-plastycznych, spotkań z młodzieżą szkolną. Uczestnicy WTZ i ŚDS prezentowali wykonane przez siebie prace m.in. podczas kiermaszów świątecznych, XVII Ogólnopolskich Integracyjnych Warsztatów Artystycznych w Łazach, Targów Gospodarczych w Policach, obchodów Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną, XIII Pikniku Organizacji Pozarządowych w Policach, Giełdy Sprzętu i Usług dla Osób Niepełnosprawnych pn. „I Ty możesz być aktywny” w Policach, Powiatowego Festynu Rodzinnego „Z rodziną po zdrowie”.

28 listopada 2019 r. grupa uczestników z WTZ wzięła udział w IX Międzypowiatowym Turnieju Tańca Osób Niepełnosprawnych w Drawsku Pomorskim. Uczestnicy turnieju rywalizowali w tańcu standardowym, latynoamerykańskim oraz tańcu dowolnym. Tancerze z WTZ wystąpili na scenie profesjonalnie i z wielkim zaangażowaniem zaprezentowali przygotowane tańce. Za aktywny udział w turnieju i dostarczenie widzom pozytywnych wrażeń i emocji wszyscy uczestnicy nagrodzeni zostali statuetkami, dyplomami oraz drobnymi upominkami.

Podjęte działania promocyjne miały na celu przybliżenie społeczeństwu lokalnemu wiedzy o zdolnościach i możliwościach osób niepełnosprawnych oraz zwiększenie wrażliwości na problemy osób niepełnosprawnych głównych podmiotów życia społeczno-gospodarczego w Powiecie.

7. Organizowanie masowych imprez integracyjnych typu kulturalnego, sportowego oraz plastycznego z udziałem szkół.

Zadanie to było realizowane przez cały 2019 r. w terminach określonych przez organizatorów poszczególnych imprez.

Wychowankowie SOSW dla DNR uczestniczyli w imprezach integracyjnych o charakterze kulturalnym, sportowym, a także brali udział w konkursach i wystawach plastycznych, m.in. w:

- a) III Mistrzostwach Województwa Zachodniopomorskiego „Sprawni Razem”,
- b) Polickim Mitingu Lekkoatletycznym dla Osób Niepełnosprawnych,
- c) Pikniku plenerowym pn. „Dla każdego coś dobrego”,
- d) 58 Mistrzostwach Ośrodka w Tenisie Stołowym,
- e) Mistrzostwach Województwa Szkół Specjalnych w Unihokeju,
- f) II Biegu Korczaka,
- g) Wojewódzkim Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym.

Dzieci i młodzież z SOSW w Tanowie uczestniczyli w turniejach integracyjnych skierowanych do dzieci i młodzieży ze szkół specjalnych i ogólnodostępnych m.in. w:

- a) XI Jesiennym Turnieju Piłki Nożnej,
- b) XI Ogólnopolskim Przeglądzie Recytatorskim Szkół i Ośrodków Specjalnych,
- c) Międzynarodowym Konkursie Ekologiczno-Plastycznym pn. „Kwiaty wiosny”,
- d) X Szkolnym Konkursie Recytatorskim pn. „Piękna jest nasza mowa”,
- e) Wiosennym Rajdzie Pieszym,
- f) Rajdzie Piskorskiego „Śladami Jana Pawła II”,
- g) Szczecińskiej Olimpiadzie Integracyjnej.

Ponadto, brali czynny udział w organizacji imprezy integracyjnej „Leśne podchody pełne przygody”, w której wzięła udział młodzież ze szkół i ośrodków specjalnych oraz uczniowie szkół masowych.

Dnia 13 stycznia 2019 r. oraz 8 grudnia 2019 r. na pływalni ZS odbyły się Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Pływaniu. Głównym organizatorem zawodów byli: SOSW dla DNR, ZS oraz Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS z siedzibą w Policach. Celem zawodów było popularyzowanie pływania w środowisku uczniów szkół specjalnych, podnoszenie ich sprawności, a także integracja. W zawodach uczestniczyły reprezentacje szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Udział w zawodach wzięło 12 placówek specjalnych z terenu całego województwa. Ogółem w imprezie wzięło udział 120 zawodników, którzy startowali w poszczególnych kategoriach wiekowych i na różnych dystansach. Zawody zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami PZP seriami na czas. Rolę sędziów mierzących czas na torach pełnili studenci z kierunku Wychowanie Fizyczne Wydziału Kultury Fizycznej

i Promocji Zdrowia Uniwersytetu Szczecińskiego. Zwycięzcom wręczono puchary, medale oraz nagrody rzeczowe.

Udział w spotkaniach, o których mowa powyżej, miał na celu prezentację osiągnięć wychowanków na tle szerokiego środowiska społecznego oraz stwarzał możliwość sprawdzenia się w rywalizacji z rówieśnikami, również pełnosprawnymi. Główne efekty podjętych działań to wiele nagród i wyróżnień, a także nawiązanie nowych znajomości i przyjaźni. Dzięki tym sukcesom, uczniowie zdobyli większą motywację i chęć do dalszej pracy.

8. Informowanie osób niepełnosprawnych i ich rodzin o działalności organizacji pozarządowych, które mogą udzielić im wsparcia.

Realizacja tego zadania wpisuje się w codzienną pracę pracowników SO, PCPR, PUP, OPS, którzy wspierają m.in. osoby niepełnosprawne i ich rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwiając im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka, podejmując działania zmierzające do ich integracji ze społeczeństwem. Wyżej wymienione instytucje na bieżąco informowały osoby niepełnosprawne i ich rodziny o działalności organizacji, które mogą udzielić im wsparcia.

Dnia 3 grudnia 2019 r. z okazji Światowego Dnia Osób Niepełnosprawnych PCPR zorganizowało giełdę sprzętu i usług dla osób niepełnosprawnych pn. „I Ty możesz być aktywny”, która została opisana wyżej.

W dniu 17 kwietnia 2019 r. PUP wraz z SOSW dla DNR zorganizował w ramach XIII Giełdy Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo” spotkanie z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu oraz z przedstawicielami ZUS, PFRON i PIP. Spotkanie miało na celu zacieśnienie współpracy i wymianę doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie końcowym winno się przełożyć na wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

II. Cel operacyjny: Zapewnienie dostępu do wczesnej diagnozy i wszechstronnej rehabilitacji umożliwiającej pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym.

1. Prowadzenie zajęć wczesnego wspomaganie rozwoju dla dzieci zagrożonych niepełnosprawnością.

Wczesne wspomaganie rozwoju (WWR) jest to forma pomocy dzieciom niepełnosprawnym oraz zagrożonym niepełnosprawnością i ich rodzinom. Celem wczesnego wspomaganie dziecka jest pobudzanie i stymulowanie rozwoju ruchowego, poznawczego, emocjonalnego oraz społecznego dziecka od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole. W Poradni został powołany Zespół Wczesnego Wspomaganie Rozwoju Dziecka, którego celem jest kompleksowa wielospecjalistyczna pomoc dzieciom z różnymi niepełnosprawnościami (uszkodzenia wzroku, słuchu, niepełnosprawność ruchowa, umysłowa, autyzm) w wieku od urodzenia do podjęcia obowiązku szkolnego. Zespół zajmuje się także udzielaniem pomocy rodzinie i opiekunom niepełnosprawnych dzieci w zakresie wsparcia psychologicznego, konsultacji, instruktazu. Zajęcia WWR mają na celu stymulację 4 stref rozwojowych:

- a) lokomocji i kontroli postawy,
- b) koordynacji wzrokowo-ruchowej,
- c) mowy,
- d) rozwoju społeczno-emocjonalnego.

Zajęcia dostosowane są indywidualnie do potrzeb dziecka i obejmują spotkania ze specjalistami takimi jak logopeda, psycholog, pedagog oraz rehabilitant. Podczas zajęć wykorzystuje się m.in. rehabilitację ruchową, terapię logopedyczną i pedagogiczną, stymulację rozwoju psychomotorycznego, terapię metodą Montessori i integracji sensorycznej metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne oraz metodę Bazalna.

W 2019 r. zajęcia prowadzone były systematycznie dla 39 dzieci z opinią o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju, w formie dostosowanej do indywidualnych potrzeb niepełnosprawnego dziecka. Efektem prowadzonych zajęć było przede wszystkim:

- a) podniesienie poziomu ogólnego funkcjonowania dziecka we wszystkich strefach jego rozwoju,
- b) postęp w rozwoju psychomotorycznym dziecka,
- c) zwiększenie stopnia integracji społecznej i nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.

W 2019 r. Wiodący Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy przy SOSW dla DNR realizował program kompleksowego wsparcia rodzin „Za życiem”.

Program zakłada kompleksowe wsparcie rodzinom z dziećmi od chwili wykrycia niepełnosprawności lub zagrożenia niepełnosprawnością do czasu podjęcia nauki w szkole, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci do trzeciego roku życia. Zapewnia on aktywną pomoc dziecku i służy rodzicom fachową informacją dotyczącą problemów rozwojowych ich dziecka. Umożliwia objęcie specjalistyczną opieką dziecka oraz jego rodziny.

W 2019 r. w programie wzięło udział 46 dzieci, które objęte były zajęciami logopedycznymi, fizjoterapeutycznymi, metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne, usprawnianiem ruchowym w środowisku wodnym oraz metodą Integracji Sensorycznej. W trakcie całego roku przeprowadzono liczne konsultacje z rodzicami/opiekunami prawnymi dzieci oraz zrealizowano zajęcia terapeutyczne w łącznej ilości 1560 godzin. Konsultacje i zajęcia prowadzone były przez 12-osobową grupę doświadczonych i profesjonalnie przygotowanych terapeutów. Poniżej przedstawiono charakterystykę poszczególnych rodzajów przeprowadzonych zajęć:

- 1) terapią logopedyczną (320 godzin) objęto 17 dzieci; w ramach zajęć przeprowadzono ćwiczenia korekcyjne w zakresie zaburzonych czynności mowy, ćwiczenia aktywizujące prawidłowe połykanie, gryzienie i żucie, zabawy wspomagające terapię jąkania, ćwiczenia rozwijające percepcję słuchową i wzrokową, wprowadzono elementy ćwiczeń oddechowych i gimnastyki artykulacyjnej;
- 2) zajęciami prowadzonymi metodą Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne (113 godzin) objęto 6 dzieci; podczas zajęć stymulowano ogólny rozwój dziecka w sferze poznawczej, emocjonalnej i społecznej; poprzez ćwiczenia i zabawy ruchowe stwarzano możliwość do twórczego działania oraz pobudzano spontaniczność i aktywność własną dziecka;
- 3) zajęciami z rehabilitacji ruchowej (909 godziny) objęto 36 dzieci; podczas zajęć prowadzono usprawnianie z zakres kinezyterapii dostosowanej do indywidualnych potrzeb dziecka poprzez ćwiczenia ogólnousprawniające z przyrządami, gimnastykę korekcyjno-kompensacyjną, zabawy ruchowe mające na celu wzmocnienie osłabionych mięśni oraz poprawę wydolności krążeniowo-oddechowej; usprawnianie poprzez: kształtowanie koordynacji wzrokowo-ruchowej, ćwiczenia wzmacniające mięśnie posturalne, ćwiczenia rozciągające mięśnie przykurczone, ćwiczenia kończyn porażonych wg metody PNF, ćwiczenia stabilizujące postawę w pozycjach niskich, ćwiczenia oporowe, ćwiczenia doskonalące technikę prawidłowego chodu, masaż poprzeczny kończyn dolnych, likwidację przykurczy oraz spastyczności, wzmacnianie obręczy biodrowej oraz kończyn dolnych; usprawnianie obejmowało również zajęcia z zakresu terapii neurorozwojowej niemowląt;

- 4) w ramach usprawniania integracją sensoryczną zrealizowano 121 godziny, w tym terapią objęto 6 dzieci; zajęcia terapeutyczne miały charakter otwarty dla rodziców i ukierunkowane były na stymulację bazowych układów zmysłowych (dotyku, przedsionka, propriocepcji); poprzez stosowane zabawy i ćwiczenia rozwijano u dzieci koordynację wzrokowo-słuchowo-ruchową, statyczne i dynamiczne reakcje równoważne, świadomość i schemat ciała oraz orientację w przestrzeni; podczas instruktaży udzielono rodzicom wskazówek do stymulacji sensorycznej w warunkach domowych dostosowanych do aktualnych potrzeb dzieci;
- 5) zajęciami usprawniania na basenie poprzez pływanie (97 godzin) objęto 16 dzieci; zajęcia miały na celu kształtowanie prawidłowej postawy ciała podczas ćwiczeń korekcyjnych w wodzie i nauki pływania poprzez osvajanie z wodą, ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia i zabawy o charakterze ogólnorozwojowym z przyborami i bez; kształtowano pracę napędową kończyn dolnych w leżeniu na grzbiecie i plecach; główny nacisk podczas zajęć, został położony na oddziaływanie formami oraz metodami w obszarach zaburzonych.

2. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą A. Tomatisa (metoda audio-psycholingwistyczna).

Metoda A. Tomatisa jest to trening kształcenia uwagi słuchowej zwany też metodą stymulacji audio-psycholingwistycznej. System usprawniania czynnego słuchania opracowany przez prof. Tomatisa polega na słuchaniu odpowiednio dobranego materiału dźwiękowego przez urządzenie nazywane „elektronicznym uchem”, które jest idealnym modelem ludzkiego ucha. Stymulacja odbywa się poprzez dźwięki o określonej wysokiej częstotliwości, które docierają do pacjenta drogą powietrzną oraz kostną. Terapia obejmuje zwykle od 60 do 120 30-minutowych seansów przeprowadzanych w 3 sesjach. Podstawowym celem tej metody jest wspieranie funkcji słuchowej, dzięki czemu następuje poprawa koncentracji, jakości uczenia się oraz rozwijanie zdolności językowych i komunikacyjnych, a także zwiększanie kreatywności oraz poprawa zachowań społecznych. W 2019 r. diagnoza i terapia metodą Tomatisa była prowadzona przez Poradnię dla 39 osób oraz SOSW w Tanowie dla 4 uczniów.

3. Prowadzenie diagnozy i terapii metodą Biofeedback.

Jest to metoda treningowa wykorzystująca specjalistyczną aparaturę, za pomocą której umożliwia się osobie trenowanej wpływ na własne reakcje organizmu. Efekty są obrazowane za pomocą atrakcyjnej dla dzieci i dorosłych gry komputerowej, a zdobywane punkty, bodźce świetlne i dźwiękowe stanowią formę nagrody za wywoływanie pożądanej zmiany. Terapia Biofeedback jest stosowana w wielu przypadkach i zaburzeniach charakteryzujących się niewystarczająco dobrym funkcjonowaniem mózgu. Dotyczy to np. zespołu nadpobudliwości psychoruchowej oraz innych bardziej poważnych problemów związanych z zachowaniem i uczeniem się, a także dolegliwości takich jak: zaburzenia snu, zgrzytanie zębami, przewlekłe bóle głowy, żołądka lub migreny.

SOSW w Tanowie prowadził diagnozę i terapię metodą Biofeedback dla 7 uczniów (II semestr 2018/2019) oraz 14 uczniów (I semestr 2019/2020). Poradnia prowadziła diagnozę i terapię z wykorzystaniem wyżej opisanej metody dla 12 osób.

4. Prowadzenie badań przesiewowych w ramach programu „Widzę, Słyszę, Mówię”.

W 2019 r. Poradnia prowadziła, za pomocą platformy badań zmysłów, badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Urządzenie to jest wyposażone w różnorodne testy przesiewowe, które umożliwiają wykrywanie szeregu dysfunkcji w zakresie słuchu, wzroku i mowy. Zaburzenia

takie, niewykryte we wczesnym okresie, mogą zaburzać harmonijny rozwój dziecka. Łącznie w okresie sprawozdawczym przebadano 599 dzieci.

5. Prowadzenie badań przesiewowych przy użyciu testu PROLEXIA.

W 2019 r. Poradnia nie prowadziła badań przesiewowych uczniów szkół podstawowych za pomocą testu PROLEXIA. Badania zostały zaplanowane na 2020 r.

6. Udzielanie specjalistycznych konsultacji i porad rodzicom, opiekunom dzieci niepełnosprawnych.

Pracownicy Poradni w ciągu całego 2019 r. udzielali konsultacji i porad rodzicom, opiekunom dzieci niepełnosprawnych. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna udzielana rodzicom i opiekunom polegała na wspieraniu ich w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększenia efektywności pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Pracownicy prowadzili prelekcje i pogadanki dla rodziców związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Opiekunowie mogli wzmocnić swoje kompetencje wychowawcze i poczuć się pewniej w roli rodzica dzięki pomocy udzielanej w ramach „Szkoły dla Rodziców”. Uczestnicy zajęć mieli możliwość poznania konstruktywnych sposobów budowania relacji z dzieckiem poprzez naukę skutecznego porozumiewania się, formułowania komunikatów, stawiania granic i wyznaczania konsekwencji oraz rozpoznawania i nazywania uczuć dziecka i własnych. Grupowe spotkania rodziców miały na celu między innymi rozbudzenie refleksji na temat własnych postaw rodzicielskich, dostarczenia wiedzy rodzicom o potrzebach rozwojowych dzieci oraz rozumienia ich emocji i zachowań. W ciągu całego roku Poradnia udzieliła 115 instruktaży do pracy z dzieckiem oraz 899 konsultacji dla rodziców i opiekunów.

W dniu 6 kwietnia 2019 r. odbył się Dzień Otwarty Poradni, podczas którego specjaliści udzielali bezpłatnych porad i konsultacji. Rodzice, nauczyciele i uczniowie Powiatu mieli okazję porozmawiać o nurtujących ich problemach z psychologiem, pedagogiem, terapeutą rodzinnym, logopedą, terapeutą integracji sensorycznej oraz doradcą zawodowym.

7. Propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia poprzez organizację wycieczek, konkursów oraz spektakli edukacyjnych.

W 2019 r. SOSW dla DNR brał udział w turniejach, spektaklach edukacyjnych, rajdach i wycieczkach integrujących osoby niepełnosprawne oraz promujące zdrowy styl życia m.in. w:

- a) Turnieju Boule,
- b) Turnieju w Darta,
- c) 58 Mistrzostwach Ośrodka w Tenisie Stołowym,
- d) III Mistrzostwach Lekkoatletycznych na Wózkach,
- e) I Polickim Mitingu Lekkoatletycznym,
- f) XVIII Gminno-Powiatowym Młodzieżowym Turnieju Turystyczno-Krajoznawczym,
- g) Mistrzostwach Województwa Szkół Specjalnych w Unihokeju,
- h) wycieczka do Akademii Sztuki w Szczecinie.

W dniach 3-5 kwietnia 2019 r. w SOSW dla DNR odbył się II Turniej Mistrzów Gier Stolikowych połączony z warsztatami profilaktycznymi pn. „Dopalaczy nie bierzemy, bo bez nich się super czujemy”. Podczas wydarzenia uczniowie wzięli udział w grach planszowych, w których mogli wykazać się refleksem, spostrzegawczością oraz zdolnością zapamiętywania. Ponadto uczniowie uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych, podczas których poruszony

został temat zagrożeń związanych z dopalaczami. Młodzież obejrzała prezentację, film, wzięła udział w dyskusji oraz uczestniczyła w eksperymencie, który wykazał na jakie niebezpieczeństwo naraża się człowiek korzystający z nieznanych produktów.

Celem turnieju było zapoznanie dzieci i młodzieży ze skutkami zdrowotnymi zażywania dopalaczy oraz konsekwencjami prawnymi ich posiadania bądź rozprowadzania.

W maju SOSW dla DNR wziął udział w akcji Sprzątanie Świata. Głównym celem akcji było kształtowanie u dzieci i młodzieży dobrej postawy wobec środowiska naturalnego oraz uświadomienie na potrzebę dbania o czystość wokół nas.

4 grudnia 2019 r. wychowankowie Ośrodka wzięli udział w spektaklu edukacyjnym pn. „Nie zmarnuj swojego życia”, prowadzonym przez „Rymcerzy”- zespół stworzony przez dwóch raperów. Podczas spotkania muzycy podzielili się z młodzieżą swoim doświadczeniem życiowym oraz walką z nałogami. Celem wydarzenia była profilaktyka uzależnień, uświadomienie młodym ludziom zagrożeń związanych z używkami tj. papierosy, alkohol, narkotyki, dopalacze, zachęcanie do rozwijania swoich zainteresowań oraz propagowanie zdrowego i aktywnego stylu życia.

SOSW w Tanowie w zakresie potrzeb krzewienia zdrowego i aktywnego stylu życia oraz kształtowania i rozwijania świadomości społecznej organizował turnieje, wycieczki i imprezy kulturalne wychowanków klas i grup wychowawczych, m.in. „XI Jesienny Turniej Piłki Nożnej”, „Leśne Podchody Pełne Przygody”, „Wiosenny Rajd Pieszy”, „Jesienny Rajd Pieszy”, Tydzień Ekologiczny „Sprzątanie Ziemi”.

28 listopada 2019 r. wychowankowie Ośrodka uczestniczyli w prelekcji z okazji Światowego Dnia Rzucania Palenia, podczas której obejrzała filmy edukacyjno-profilaktyczne omawiające szkodliwość palenia papierosów i e-papierosów, a także wzięli udział w quizie nawiązującym do obejrzanego filmu. Celem spotkania było zapobieganie używaniu substancji szkodliwych i wskazanie uczniom drogi rozwoju bez nałogów i ryzyka utraty zdrowia lub życia.

Celem wszystkich podejmowanych przedsięwzięć było propagowanie zdrowego stylu życia oraz aktywnego spędzania wolnego czasu.

8. Bieżące aktualizowanie bazy danych na temat działalności gminnych placówek służby zdrowia (publicznych i niepublicznych).

W 2019 r. zaktualizowano bazę danych dotyczącą działalności gminnych placówek służby zdrowia.

9. Inicjowanie, we współpracy z Organizacjami działającymi m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu.

W 2019 r. zrealizowano, we współpracy z organizacjami pozarządowymi, 20 projektów (zadań) na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających działania zarówno w zakresie promocji i ochrony zdrowia, jak i szeroko pojętej rehabilitacji i integracji społecznej osób niepełnosprawnych i starszych:

1. Od lutego do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie Hospicjum Królowej Apostołów w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie ochrony i promocji zdrowia polegające na prowadzeniu na terenie Powiatu Polickiego domowej opieki hospicyjnej (hospicyjnego zespołu opieki domowej) dla terminalnie i nieuleczalnie chorych. W ramach realizacji ww. projektu m.in. kontynuowano działania związane z hospicyjną opieką domową w ramach wolontariatu (medyczną i niemedyczną), objęto chorych na choroby nowotworowe profesjonalną opieką medyczną oraz socjalną, pozyskiwano sprzęt specjalistyczny konieczny do przeprowadzenia opieki hospicyjnej oraz podejmowano działania mające na celu

- propagowanie idei hospicjum, poprzez wizyty w ośrodkach zdrowia działających na terenie Powiatu Polickiego. Prowadzenie hospicjum domowego dla osób nieuleczalnie chorych na choroby nowotworowe – ok. 100 mieszkańców Powiatu. Opieka nad rodziną chorego, w zależności od potrzeb, ok. 20-30 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 25 000 zł.
2. Od stycznia do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie pomocy społecznej pod tytułem „Ośrodek wsparcia – Powiatowy Klub Samopomocy w Policach”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu. Klub Samopomocy oferował swoje wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, środowiskowe dla 20 osób. Zajęcia odbywały się w dni robocze od poniedziałku do piątku w godzinach od 16.00 do 20.00 (4 godziny dziennie). Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe pochodzące z budżetu państwa, otrzymane przez Powiat od Wojewody Zachodniopomorskiego, w ramach Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” w wysokości 134 592 zł.
 3. Od lutego do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie polityki społecznej polegające na realizacji inicjatyw służących rozwojowi form wsparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi pod tytułem „Chore Słowa i Ja”. Głównym celem realizacji zadania było podniesienie poziomu zrozumienia i akceptacji oraz przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez organizację kampanii społecznej, integrację społeczną osób z zaburzeniami psychicznymi z terenu Powiatu poprzez udział w zajęciach m.in. socjoterapeutycznych, choreoterapii, artterapii i innych warsztatów terapii zajęciowej, zajęć z psychologiem, a także psychoedukacyjnych. W ramach realizacji projektu zorganizowano także zespoły wyjazdowe świadczące usługi psychologiczno-psychiatryczne w domu chorego. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 20 000 zł.
 4. Od sierpnia do września 2019 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym polegające na pozyskaniu wiedzy na temat pielęgnacji skóry i zdrowego stylu życia pod tytułem „Coś dla ciała i dla ducha”. Głównym celem realizacji zadania było zorganizowanie warsztatów edukacyjnych w formie prelekcji prowadzonej przez lekarza dermatologa na temat dbania o skórę, a także przeprowadzono warsztaty pt. „Gdy boli kręgosłup, gdy boli dusza”. W zadaniu uczestniczyło około 80 osób – seniorów mieszkańców Powiatu. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 3 700 zł.
 5. Od maja do lipca 2019 r. Oddział Rejonowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach (Koło Nr 1 w Trzebieży) realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym pod tytułem „Trzebież rybą stoi”. Głównym celem realizacji zadania było zorganizowanie spotkania integracyjnego dla seniorów. W zadaniu uczestniczyło około 200 osób – seniorów mieszkańców Powiatu. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 5 000 zł.
 6. Od kwietnia do grudnia 2019 r. Oddział Okręgowy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Szczecinie (Koło Terenowe w Nowym Warpnie) realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym polegające na rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Powiecie Polickim pod tytułem „Razem w Nowym Warpnie – 4 gminy powiatu

- polickiego”. Głównym celem realizacji zadania by stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu i obywatelskiemu osób w wieku senioralnym, integracja seniorów z Powiatu. W ramach projektu odbyły się dwie cykliczne już imprezy pod nazwą „III Powiatowe Spotkanie Wspólnot i Społeczności Lokalnych 2019” i „IV Międzypokoleniowy Jarmark Bożonarodzeniowy w Nowym Warpnie”. W zadaniu uczestniczyło około 200 osób podczas jednej imprezy. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 11 000 zł.
7. Od marca do czerwca 2019 r. Klub Seniora, Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Trzebieży realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie aktywizacji ludzi starszych i dzieci polegające na integracji pokoleniowej pod nazwą „Wspomaganie rozwoju wspólnot i społeczności lokalnych. Rozwój, twórcza działalność i aktywność osób w wieku senioralnym. Wolontariat międzypokoleniowy”. Głównym celem realizacji zadania była integracja pokoleniowa polegająca na zorganizowaniu imprez integrujących lokalne środowiska oraz rozwijanie i pielęgnowanie dobrych relacji seniorzy – młode pokolenie. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 2 000 zł
 8. Od marca do grudnia 2019 r. Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego polegające na prowadzeniu działań na rzecz rozwoju i twórczej działalności oraz aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym pod tytułem „60-tka to nie bariera lecz otwarta furтка”. Celem działania było m.in. propagowanie aktywnego trybu życia i zachęcanie seniorów do korzystania z różnorodnych form rehabilitacji poprzez sztukę i sport. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu w 2019 r. w wysokości 7 000 zł.
 9. Od sierpnia do września 2019 r. Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego pod tytułem „Prowadzenie działań na rzecz rozwoju i twórczej działalności oraz aktywizacji i rozwoju społecznego osób w wieku senioralnym”. Głównym celem realizacji zadania było stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi społecznemu i obywatelskiemu osób w wieku senioralnym, integracja seniorów z Powiatu. W zadaniu uczestniczyło około 60 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 4 500 zł.
 10. Od marca do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie Polickie Amazonki realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie promocji zdrowia pod tytułem „Rusz po zdrowie”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie wszechstronnej działalności na rzecz profilaktyki nowotworowej oraz pomoc w przywróceniu i poprawie stanu psychicznego osób po przebytej operacji onkologicznej piersi. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 6 800 zł.
 11. Od października do grudnia 2019 r. Klub Przyjaciół Gminy Kołbaskowo w Przecławiu realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym pod tytułem „Spotkanie opłatkowe dla seniorów”. Głównym celem zadania była poprawa jakości życia mieszkańców (ze szczególnym uwzględnieniem osób starszych i dzieci) poprzez aktywizowanie ich i zachęcanie do wspólnego spędzania czasu. Głównym celem realizacji zadania publicznego było krzewienie kultury i polskiej tradycji poprzez współpracę międzypokoleniową seniorów, młodzieży i dorosłych. W wydarzeniu wzięło udział około 150 osób – mieszkańców Powiatu. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 3 000 zł.

12. Od marca do listopada 2019 r. Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym pod tytułem „W zdrowym ciele – zdrowy duch”. Głównym celem realizacji zadania było zorganizowanie wyjazdu integracyjnego nad morze dla seniorów – mieszkańców Powiatu, a tym samym stworzenie im możliwości warunków do uczestnictwa w integracji społecznej połączonej z rekreacją, edukacją oraz promowaniem ich aktywności. W zadaniu uczestniczyło około 40 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 7 000 zł.
13. Od września do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych poprzez organizowanie lokalnych, regionalnych i ogólnopolskich imprez kulturalnych, sportowych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób niepełnosprawnych wspierających ich aktywność w tych dziedzinach, pod tytułem „Jesteśmy-działamy-pomagamy”. W ramach zadania przeprowadzony został cykl imprez sportowych i kulturalnych, a także warsztatowych. Przyczyniły się one do upowszechniania kultury wśród osób niepełnosprawnych, integracji ze środowiskiem lokalnym, rehabilitacji społecznej i fizycznej osób niepełnosprawnych. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z PFRON będące w dyspozycji Powiatu w 2019 r. w wysokości 17 000 zł.
14. Od czerwca do grudnia 2019 r. PSONI realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod nazwą „Niepełnosprawni aktywni w życiu społecznym i kulturalnym”. Zadanie objęło działania z zakresu rehabilitacji społecznej polegające na podejmowaniu inicjatyw mających na celu pobudzenie aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym do uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez zorganizowanie spotkania wigilijno-opłatkowego. W spotkaniu uczestniczyło 120 osób (ok. 80 osób niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym, ok. 40 opiekunów). Ponadto w ramach zadania prowadzono spotkania pod nazwą Klub „Sasanka”. Zadanie objęło działania z zakresu rehabilitacji społecznej polegające na podejmowaniu inicjatyw mających na celu pobudzenie aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znaczny do uczestnictwa w życiu społecznym, poprzez prowadzenie Klubu „Sasanka”, w szczególności poprzez organizowanie czasu wolnego w formie zajęć popołudniowych. W zajęciach brało udział ok. 20 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z PFRON będących w dyspozycji Powiatu Polickiego w 2019 r. w wysokości 6 000 zł.
15. Od czerwca do grudnia 2019 r. Polski Związek Niewidomych Koło w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „Właściwa droga”. Celem działania było m.in. przeciwdziałanie marginalizacji społecznej osób niepełnosprawnych wzrokowo i nie tylko oraz prowadzenie działalności informacyjnej i doradczej dla szerokiego grona osób niepełnosprawnych i osób z ich najbliższego otoczenia. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z PFRON będących w dyspozycji Powiatu w 2019 r. w wysokości 6 000 zł.
16. Od czerwca do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie na Rzecz Harmonii Społecznej w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „Kultura moją pasją”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie działań mających na celu poprawę funkcjonowania w społeczeństwie osób niepełnosprawnych,

w tym osób po kryzysach psychicznych z terenu Powiatu. W ramach realizacji projektu zorganizowano dla 15 osób niepełnosprawnych wyjścia kulturalne (kino, teatr, filharmonia) i integracyjne. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z PFRON będących w dyspozycji Powiatu w 2019 r. w wysokości 5 000 zł.

17. Od września do listopada 2019 r. Policki Uniwersytet Trzeciego Wieku w Policach realizował, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób w wieku emerytalnym pod tytułem „Muzyka łączy pokolenia”. Głównym celem realizacji zadania było stworzenie seniorom – mieszkańcom Powiatu warunków do międzypokoleniowej integracji społecznej połączonej z edukacją muzyczną poprzez organizację obchodów jubileuszu 10-ciolecia Chóru kameralnego PUTW. W zadaniu uczestniczyło około 200 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 5 250 zł.
 18. Od października do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie Polickie Amazonki realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie działalności na rzecz osób niepełnosprawnych pod tytułem „Badaj wygrasz”. Głównym celem realizacji zadania było prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć mających na celu nabywanie, rozwijanie i podtrzymywanie umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych. W projekcie uczestniczyło około 30 osób. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu na 2019 r. w wysokości 5 000 zł.
 19. Od listopada do grudnia 2019 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „Warto pomagać”. W ramach realizacji zadania bezpośrednią pomoc uzyskały trzy osoby niepełnosprawne (dwóch dorosłych i jedno dziecko). Realizacja zadania przyczyniła się do zwiększenia możliwości leczenia i wprowadzenia odpowiedniej zindywidualizowanej terapii dla niepełnosprawnego dziecka. Ponadto poprawiono warunki bytowe, mieszkaniowe dwóm osobom niepełnosprawnym. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z budżetu Powiatu w 2019 r. w wysokości 7 250 zł.
 20. W grudniu 2019 r. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach realizowało, na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, zadanie publiczne w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych pod tytułem „Dziś się uczę – jutro pomagam”. W ramach realizacji zadania przeprowadzono szkolenia dla nauczycieli SOSW dla DNR w Policach w zakresie obsługi programu i metod wspierających edukację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez zakup odpowiedniego sprzętu i oprogramowania „Eduterapeutica Specjalne Potrzeby Edukacyjne”. Ponadto w ramach zadania zorganizowano dodatkowe zajęcia dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z wykorzystaniem ww. oprogramowania. Na realizację przedmiotowego zadania przekazano środki finansowe z PFRON będących w dyspozycji Powiatu w 2019 r. w wysokości 10 000 zł.
10. Skoordynowanie działań zmierzających do pełnego i adekwatnego, w stosunku do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

W 2019 r. do PCPR wpłynęło 6 wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego. Zrealizowano 6 wniosków na łączną kwotę 10 703 zł. Wśród złożonych wniosków 3 osoby otrzymały dofinansowanie do zakupu roweru rehabilitacyjnego stacjonarnego, 1 osoba do zakupu roweru trójkołowego, 1 osoba do zakupu

roweru tandem, 1 osoba do zakupu piłki i drabinki rehabilitacyjnej, materaca. W 2019 r. zrealizowano wszystkie złożone wnioski w powyższym zakresie.

W 2019 r. złożono 274 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON do udziału własnego w kosztach nabycia przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych, na łączną kwotę 430 461 zł. Zrealizowano 268 wniosków na łączną kwotę 248 863 zł. Nie zrealizowano ze względów formalnych 6 wniosków (rezygnacja wnioskodawcy, przekroczony dochód). Największą część złożonych wniosków stanowiły wnioski o dofinansowanie do zakupu pieluchomajtek i cewników (139 wniosków) oraz aparatów słuchowych (77 wniosków). Następnie wnioskowano o dofinansowanie do zakupu protez kończyn (7 wniosków), wózków inwalidzkich (14 wniosków), obuwia ortopedycznego (6 wniosków), ortez (8 wniosków), szkielek okularowych, materacy przeciwoślizgowych oraz innych przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych (23 wnioski).

11. Prowadzenie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego

W 2019 r. PCPR, OPS w Policach oraz SOSW dla DNR prowadziły wypożyczalnię sprzętu rehabilitacyjnego. PCPR pozyskało nowy sprzęt rehabilitacyjny i urządzenia pomocnicze od Fundacji Eco Textil z przeznaczeniem na wypożyczanie dla osób niepełnosprawnych lub osób, które nagle utraciły sprawność organizmu i dla których sprzęty te są niezbędne do rehabilitacji, samodzielności i codziennego funkcjonowania. W PCPR nieodpłatnie można było wypożyczyć takie sprzęty jak: wózki inwalidzkie, chodziki czterokołowe, balkoniki, rowery trzykołowe w różnych rozmiarach, rower rehabilitacyjny stacjonarny, krzesło toaletowe, łóżko rehabilitacyjne oraz materac przeciwoślizgowy. W 2019 r. zrealizowano 7 wniosków osób zainteresowanych i wypożyczono łącznie 8 urządzeń pomocniczych.

OPS w Policach udostępniał osobom zainteresowanym na ich wniosek sprzęt który znajdował się na stanie wypożyczalni m.in. chodziki, wózki inwalidzkie, balkoniki oraz kule łokciowe. W 2019 r. z takiej formy pomocy skorzystało 11 osób.

W 2019 r. z wypożyczalni SOSW dla DNR skorzystały 3 osoby.

12. Propagowanie turnusów rehabilitacyjnych wśród osób niepełnosprawnych żyjących w izolacji społecznej.

Turnus rehabilitacyjny jest zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku, której celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników. Jego celem jest głównie rehabilitacja społeczna.

W 2019 r. zadanie to finansowane było ze środków PFRON oraz ze środków budżetu Powiatu.

O dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ubiegały się 194 osoby niepełnosprawne oraz 85 opiekunów tych osób. Przyznano dofinansowanie dla 36 osób niepełnosprawnych i 35 opiekunów tych osób. Z otrzymanego dofinansowania zrezygnowało 5 osób niepełnosprawnych i 5 opiekunów. Wypłacono dofinansowanie dla 31 osób niepełnosprawnych i 30 opiekunów, w łącznej kwocie 59 517 zł.

W 2019 r. o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych finansowanych ze środków budżetu Powiatu mogły ubiegać się osoby niepełnosprawne, które uczestniczyły w postępowaniu o przyznanie dofinansowania uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym ze środków PFRON, a którego nie otrzymały ze względu na brak środków finansowych przeznaczonych na przedmiotowe zadanie. W ramach tego zadania wpłynęło 111 wniosków, w tym 40 osób ubiegało się o dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie z opiekunem. Przyznano dofinansowanie dla 47 osób niepełnosprawnych i 27 opiekunów tych osób.

Z przyznanego dofinansowania zrezygnowały 4 osoby niepełnosprawne i 4 opiekunów. Wypłacono dofinansowanie dla 43 osób niepełnosprawnych i 23 opiekunów, w łącznej kwocie 63 546 zł.

13. Objęcie terapią zajęciową wszystkie kwalifikujące się do tej formy rehabilitacji osoby niepełnosprawne.

PCPR pełnił zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa nadzór nad bieżącą działalnością WTZ prowadzonego przez PSONI. W 2019 r. udzielono ww. stowarzyszeniu dofinansowania na bieżącą działalność WTZ w łącznej wysokości 804 267 zł, z czego kwota 723 840 zł pochodziła ze środków PFRON, 80 427 zł to środki pochodzące z budżetu Powiatu na 2019 r.

W 2019 r. WTZ prowadził działania w zakresie rehabilitacji społecznej, zawodowej i ruchowej dla 40 osób o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności. Działania te oparto na indywidualnych programach rehabilitacji, które Rada Programowa WTZ opracowała dla każdego uczestnika warsztatu. Realizacja działań rehabilitacyjnych odbywała się przy zastosowaniu odpowiednich rodzajów, metod i technik terapii zajęciowej w formie grupowej i indywidualnej, z wykorzystaniem elementów ergoterapii (prace kulinarne, porządkowe, stolarstwo, ogrodnictwo, ceramika, rękodzieło, poligrafia, krawiectwo, praca z komputerem), socjoterapii (trening umiejętności społecznych, ludoterapia, rekreacja), arteterapii (muzykoterapia, biblioterapia, filmoterapia, sztuka użytkowa, wyrób biżuterii, gobelinarstwo, zdobnictwo, dekoratorstwo) oraz rehabilitacji ruchowej i psychologicznej. Proces rehabilitacyjny realizowany był przez 8 instruktorów terapii zajęciowej, rehabilitanta ruchowego oraz psychologa, przy współpracy z kierownikiem WTZ. Zajęcia terapeutyczne odbywały się 5 razy w tygodniu, po 7 godzin dziennie.

Rehabilitacja społeczna realizowana była w sferach:

- a) zdolności do samodzielnego wykonywania czynności życia codziennego w zakresie: przygotowania i samoobsługi przy posiłkach, ubierania się, załatwiania spraw codziennych: robienie prostych zakupów, planowanie wydatków, organizacji czasu wolnego; technik szkolnych: pisanie, czytanie, liczenie; potrzeb fizjologicznych: samoobsługi w zaspokajaniu głodu i pragnienia, potrzeb seksualnych, higieny osobistej,
- b) umiejętności interpersonalnych obejmujących: komunikację i umiejętność porozumiewania się: słownik bierny, czynny, używania form grzecznościowych, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów społecznych.

W związku z powyższym w WTZ realizowane były:

- a) trening zaradności osobistej, który obejmował dbałość o higienę osobistą, estetykę wyglądu, samodzielność w przygotowywaniu i spożywaniu posiłków, umiejętność dokonywania wyborów,
- b) treningi: nawiązywania relacji, prowadzenia rozmowy i podtrzymywania kontaktów, aktywnego słuchania, asertywności, rozwiązywania konfliktów, dotarcia do WTZ,
- c) trening ekonomiczny polegający na nauce rozpoznawania nominałów, planowaniu wydatków, dokonywaniu opłat, celowości dokonywania zakupów,
- d) trening zaradności w zakresie pełnienia ról społecznych, w szczególności stawianie uczestników WTZ w roli dawcy, wnoszącego swój wkład w życie społeczne poprzez udzielanie pomocy osobom potrzebującym. W ramach tego treningu uczestnicy podjęli w okresie jesienno-zimowym prace wolontariackie polegające na pomocy w pracach przydomowych osobom starszym, podopiecznym OPS.

Rehabilitacja zawodowa prowadzona była przez terapeutów w 8 pracowniach:

- a) gospodarstwa domowego,
- b) rehabilitacyjno-dydaktycznej,
- c) papierniczo-poligraficzno-komputerowej,

- d) stolarskiej,
- e) rękodzieła
- f) ceramiki,
- g) szkła dekoracyjnego,
- h) ogrodniczo-porządkowej.

W pracowniach trenowane były umiejętności zawodowe (doskonalenie umiejętności rozumienia instrukcji obrazkowej, pisemnej i słownej, dbałość o powierzone materiały i miejsce pracy, stopień zrozumienia wykonywanych zadań), a także umiejętności niezbędne do podjęcia zatrudnienia w zakresie m.in.:

- sprawności psychofizycznej: doskonalenie analizy i syntezy wzrokowej oraz słuchowej, sprawności manualnej, precyzji ruchów, koordynacja wzrokowo-słuchowej, pamięci i uwagi,
- dojrzałości społecznej: utrwalanie znajomości regulaminu WTZ i obowiązku jego przestrzegania, kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, zwalczanie zachowań społecznie niedostosowanych, kształtowanie umiejętności panowania nad emocjami, stosowanie się do nakazów i zakazów, zachowania się w miejscach publicznych,
- istnienia w społeczności grupowej: utrzymanie odpowiednich relacji z innymi uczestnikami, integracja z grupą, poczucie bezpieczeństwa i otwartość wobec grupy,
- kompetencji pracy: podporządkowaniu się poleceniom przełożonego, punktualności, samokontroli, jakości wykonywanej pracy.

W ramach rehabilitacji zawodowej zostały podjęte również dodatkowe działania mające na celu aktywizację zawodową uczestników WTZ. 11 osób uczestniczyło w praktykach zawodowych w spółdzielni socjalnej Pożyteczni, 12 uczestników zarejestrowało się w PUP, jako osoby poszukujące pracy, 10 osób uczestniczyło w warsztatach piekarniczych.

Rehabilitacja ruchowa była prowadzona w oparciu o indywidualne programy opracowane dla każdego uczestnika WTZ. Zajęcia prowadzone były indywidualnie (dla osób mniej sprawnych) i grupowo (dla osób bardziej sprawnych). Ogólnym celem rehabilitacji była poprawa sprawności fizycznej i psychicznej. Dla osiągnięcia celu rehabilitacja nastawiona była głównie na: poprawę wydolności fizycznej i adaptacji organizmu do wysiłku, wzmocnienie lub utrzymanie siły i elastyczności poszczególnych partii mięśniowych, poprawę ruchomości stawów, likwidację przykurczów, poprawę koordynacji wzrokowo-ruchowej, redukcję ogólnej masy ciała, naukę chodu, poprawę samopoczucia, poprawę koncentracji w trakcie wykonywania ćwiczeń, lepszym wykorzystaniu istniejących możliwości ruchowych w praktycznych czynnościach życia codziennego. Realizacja celów odbywała się poprzez:

- gry: piłka nożna, tenis, bilard, badminton,
- zajęcia sportowo-rekreacyjne: wycieczki piesze, kajaki, nordic walking,
- uczestnictwo w zawodach sportowych: pływackich, piłkarskich, lekkoatletycznych, tenisa stołowego,
- ćwiczenia: ogólnorozwojowe, czynne wolne, czynne z obciążeniem, czynne z oporem, synergistyczne, redresyjne, w odciążeniu, oddechowe, równoważne, manualne, czynne bierne, naukę chodu,
- treningi: marszowo-biegowe, marszowe, biegowe, siłowe,
- ćwiczenia na przyrządach: bieżnia, orbitrek, stepper, ergometr wioślarski, rower stacjonarny, atlas.

Działalność WTZ jest działalnością o charakterze niezarobkowym, stąd też dochody ze sprzedaży prac i produktów wykonanych przez uczestników były wykorzystywane na pokrycie wydatków związanych z integracją społeczną uczestników. W 2019 r. WTZ zebrał w ramach zbiórki publicznej środki w kwocie 8 173,36 zł. Środki te plus pozostałe z 2018 r. w wysokości 5 788,39 zł zostały wykorzystane w całości na organizację i udział

uczestników WTZ m.in.: wyjazd integracyjny uczestników WTZ do Mielna, udział w zawodach spławikowych w Dźwirzynie, wycieczkę do Stralsundu, organizację imprez okolicznościowych oraz udział w życiu społecznym i kulturalnym.

WTZ przedkładało PCPR kwartalne rozliczenia ze swojej działalności (dotyczące finansowania ze środków PFRON) oraz półroczne rozliczenia (dotyczące finansowania ze środków pochodzących z budżetu Powiatu i innych). W dniach 19-20 grudnia 2019 r. PCPR przeprowadziło kontrolę działalności WTZ za 2018 r.

14. Objęcie rehabilitacją społeczną osób niepełnosprawnych w ramach Środowiskowego Domu Samopomocy.

W 2019 r. ŚDS typu B dla osób upośledzonych umysłowo, prowadzony w Policach przez PSONI, świadczył kompleksową rehabilitację społeczną dla 33 osób niepełnosprawnych. Głównym celem tego zadania było przygotowanie osób niepełnosprawnych do efektywnego uczestnictwa w życiu społecznym, zapewnienie autonomii na miarę możliwości osób niepełnosprawnych, podniesienie jakości życia osób niepełnosprawnych oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji.

Działania były realizowane poprzez grupowe i indywidualne formy pracy zawierającej elementy wsparcia takie jak terapię zajęciową, trening funkcjonowania w życiu codziennym oraz dodatkowe działania podejmowane bezpośrednio w placówce jak i poza nią.

Prowadzone zajęcia terapeutyczne były indywidualnie dostosowane do stanu zdrowia i możliwości osób uczestniczących. Dzięki prowadzonej terapii zajęciowej podopieczni mieli możliwość rozwijać swoje zainteresowania, doskonalić zdolności manualne, umiejętności planowania i przewidywania. Poprzez swoje prace wyrażali ekspresję na świat, która pozwalała im poznać i zrozumieć. Efektem terapii był wzrost sprawności motorycznej, wyobraźni twórczej, a także umiejętność pracy w grupie. Aktywność twórcza przyczyniła się do stymulacji procesów poznawczych, wzmocnienia woli działania i podnoszenia zdolności funkcjonowania społecznego.

Trening funkcjonowania w życiu codziennym stanowił istotny aspekt odpowiedniego przygotowania uczestników do życia w środowisku społecznym. Taka forma pozwoliła na rozwijanie u uczestników umiejętności niezbędnych w codziennym i samodzielnym życiu takich jak komunikacja, planowanie, dokonywanie wyborów oraz decydowanie o swoich sprawach. Trening umiejętności społecznych pozwolił na usprawnienie uczestników w obszarach psychospołecznych, kształtowane były potrzeby samorealizacji i odczuwania sensu życia. Rezultatem podejmowanych działań był wzrost poczucia wartości i zaradności życiowej osób niepełnosprawnych, podniesienie umiejętności komunikacji werbalnej i niewerbalnej oraz ukształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego. Łączny koszt zadania to 756 729,50 zł (środki przekazane przez Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki w Szczecinie).

15. Prowadzenie szerokiej rehabilitacji społecznej opartej o sport, rekreację i kulturę.

Zadanie to realizowane było przez organizacje, SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie. Powiatowy kalendarz imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych w 2019 r. adresowanych do osób niepełnosprawnych, stanowi załącznik do niniejszego sprawozdania.

SOSW dla DNR oraz SOSW w Tanowie organizowały wiele imprez, uwzględniając rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze. Ośrodki brały także czynny udział w warsztatach edukacyjnych, rajdach i wycieczkach. Wśród podjętych przedsięwzięć wyróżnić należy:

- a) wycieczkę do Parku Dinozaurów w Nowinach Wielkich,
- b) wycieczkę do Kołobrzegu,

- c) wycieczkę do Akademii Sztuki w Szczecinie,
- d) imprezę rekreacyjno-sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”,
- e) Wiosenny Rajd Pieszy,
- f) Ogólnopolski Festiwal Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych w Toruniu,
- g) Konkurs Recytatorski „Wierszomania”,
- h) Jesienny Turniej Piłki Nożnej.

Organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych zrealizowały następujące przedsięwzięcia w omawianym zakresie:

- 1) Polski Związek Niewidomych Okręg Zachodniopomorski Koło w Policach zorganizował:
 - a) wycieczkę pn. „Polska Historia Zamkowa nie Bajkowa”; realizacja niniejszego zadania przyniosła zakładane rezultaty, tj.: wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych oraz kształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w dostępnych formach sportowo-rekreacyjnych, a także pozwoliła na opanowanie podstawowych umiejętności asystowania osobom niewidomym oraz udoskonalenie umiejętności w zakresie orientacji przestrzennej, rozwój umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, wycieczka była skierowana do dzieci i młodzieży; łącznie wzięło w nim udział 30 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 21 105 zł, z czego 5 000 zł to dofinansowanie pochodzące z budżetu Gminy Police,
 - b) wycieczkę turystyczno-krajoznawczą pn. „Zamki nie z bajki”; realizacja niniejszego zadania przyniosła zakładane rezultaty, tj. poprawę kondycji psychofizycznej, wzrost aktywności społecznej uczestników, a także wpłynęła na rozwój potrzeb kulturalnych oraz kształtowanie nawyku aktywnego spędzania czasu wolnego poprzez udział w dostępnych formach sportowo-rekreacyjnych; wycieczka była skierowana do dzieci i młodzieży pełnosprawnej i niepełnosprawnej, osób starszych i niepełnosprawnych; łącznie wzięło w niej udział 30 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 16 070 zł, z czego 5 130 zł to dofinansowanie z budżetu Powiatu,
 - c) rozgrywki sportowe „Wspólny start”; realizacja niniejszego zadania umożliwiła wzmocnienie kondycji psychofizycznej oraz koordynacji ruchowej uczestników, przeszkolenie pełnoprawnych uczestników rozgrywek w zakresie asystowania osobom niewidomym i słabo widzącym, a także ułatwia nawiązywanie wzajemnych relacji; łącznie w zadaniu wzięło udział 116 osób; całkowity koszt realizacji zadania to 7 261,64 zł, z czego 2 100 zł to dofinansowanie z budżetu Powiatu;
- 2) członkowie Oddziału Rejonowego Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Policach uczestniczyli w różnych formach aktywności ruchowej połączonej z poznawaniem m.in. tradycji i zabytków kultury oraz przyrody; działania te miały głównie na celu propagowanie zdrowego trybu życia oraz kształtowanie dbałości o własny rozwój fizyczny i społeczny; wśród zrealizowanych inicjatyw wyróżnić należy:
 - a) organizację Dnia Seniora oraz Dnia Inwalidy,
 - b) organizację jednodniowych wycieczek do Międzyzdrojów, Rewala, Międzywodzia, Pobierowa, Dziwnowa i Niechorza,
 - c) organizację wyjazdu do ogrodu dendrologicznego w Glinnej,
 - d) organizację integracyjnego spotkania pn. „Coś dla ciała i dla ducha”,
 - e) organizację integracyjnego spotkania pn. „Spotkanie ze starą płytą”,
 - f) organizację III Spotkania Piosenki Kresowej.

Realizacja powyższych zadań przyniosła zakładane rezultaty, tj.: wzrost aktywizacji i integracji seniorów, poprawę kondycji psychofizycznej osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzrost poczucia własnej wartości.
- 3) uczestnicy WTZ brali czynny udział w wielu imprezach o charakterze kulturalnym, sportowym i rekreacyjnym, spośród których możemy wyróżnić:
 - a) VIII Olimpiadę Lekkoatletyczną w Berlinie,

- b) XVI Zawody Spławikowe w Dźwirzynie,
- c) IX Integracyjny Turniej Piłki Nożnej,
- d) XVII Ogólnopolskie Integracyjne Warsztaty Artystyczne w Łazach,
- e) wycieczkę do Oceanarium w Stralsundzie,
- f) wyjazd rekreacyjno-turystyczny do Poznania.

Spotkania miały na celu promowanie aktywnego trybu życia osób niepełnosprawnych intelektualnie, pozwoliły uczestnikom na wszechstronną integrację, nawiązanie nowych kontaktów oraz rozwijanie zainteresowań.

Ponadto, w 2019 r., na zlecenie Zarządu Powiatu w Policach, organizacje zrealizowały 12 projektów na rzecz osób niepełnosprawnych uwzględniających rehabilitację opartą na sporcie, rekreacji i kulturze, które szczegółowo zostały przedstawione w rozdziale II Cel operacyjny: Zapewnienie dostępu do wczesnej diagnozy i wszechstronnej rehabilitacji umożliwiającej pełne uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, pkt 9 Inicjowanie, we współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi m.in. na rzecz osób niepełnosprawnych, działań w zakresie promocji i ochrony zdrowia na terenie Powiatu.

III. Cel operacyjny: Wspieranie aktywnego udziału osób niepełnosprawnych w życiu społecznym

1. Wspieranie niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną w formie mieszkania treningowego.

W 2019 r. PSONI, w ramach wspierania niezależnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnością intelektualną, prowadziło mieszkanie treningowe. Mieszkanie przeznaczone było dla pełnoletnich osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym. Głównym celem funkcjonowania mieszkania treningowego było usamodzielnianie życiowe osób niepełnosprawnych intelektualnie, polegające na uczeniu, wspieraniu, rozwijaniu i usprawnianiu czynności, umiejętności i zachowań niezbędnych w samodzielnym funkcjonowaniu. Trening realizowany w mieszkaniu chronionym pozwalał na przygotowanie mieszkańców do uczestnictwa w życiu społecznym oraz zdobycie umiejętności wykonywania czynności dnia codziennego takich jak: przygotowywanie posiłków, robienie zakupów, gospodarowanie środkami finansowymi, utrzymanie porządku czy planowanie spędzania czasu wolnego.

W ramach działalności mieszkania treningowego niepełnosprawni członkowie PSONI, wspierani przez opiekunów, mieszkali w ww. mieszkaniu w systemie rotacyjnym, w okresach miesięcznych, od poniedziałku do piątku. Trening mieszkaniowy odbywał się według zaplanowanego harmonogramu, przy czym każdy z beneficjentów uczestniczył w miesięcznym treningu mieszkaniowym maksymalnie trzy razy w roku, co miało na celu utrwalenie uprzednio nabytych przez niego umiejętności. Uwzględniając warunki lokalowe równocześnie z treningu mogły korzystać 4 osoby. W 2019 r. dzięki prowadzeniu treningu mieszkaniowego, 30 osób z niepełnosprawnością intelektualną odniosło bezpośrednie korzyści poprzez nabycie nowych bądź udoskonalenie posiadanych już umiejętności. Efekty uzyskane dzięki takiej formie wsparcia pozwoliły tym osobom rozwinąć lub zdobyć umiejętność w zakresie:

- 1) dbałości o czystość pomieszczeń i urządzeń;
- 2) obsługi sprzętu gospodarstwa domowego;
- 3) gospodarowania zasobami finansowymi;
- 4) niezależności życiowej;
- 5) higieny osobistej;
- 6) korzystania z instytucji publicznych (pocztą, bank itp.);
- 7) gospodarowania czasem wolnym;

8) współżycia w grupie.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2019 r. wyniósł 158 132,55 zł, z czego 126 507,69 zł to środki finansowe pochodzące z PFRON, 17 600 zł - środki finansowe pochodzące z PUP, a 14 024,86 zł to wkład własny PSONI.

W 2019 r. PSONI prowadziło Mieszkania Chronione Wspierane, których głównym celem było stworzenie osobom z niepełnosprawnością intelektualną warunków do samodzielnego życia, pomoc w wykonywaniu czynności niezbędnych w codziennym życiu i służących realizacji kontaktów społecznych - na poziomie dostosowanym do możliwości psychofizycznych danej osoby. Każdy z mieszkańców miał określoną indywidualną formę wsparcia, która weryfikowana była i oceniana raz na kwartał. Opiekunowie wspierali mieszkańców w codziennych domowych czynnościach, utrzymaniu i gospodarowaniu lokalem, oraz planowaniu wydatków. Służyli im radą i pomocą, gdy zaszła taka potrzeba. W ramach treningów mieszkaniowych mieszkańcy mogli wykształcić umiejętności niezbędne do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie tj. znajomość topografii miejsca zamieszkania, samodzielne podejmowanie decyzji, właściwe wykorzystanie czasu wolnego. W 2019 r. z takiej formy wsparcia skorzystało 10 osób. Całkowity koszt realizacji zadania w 2019 r. wyniósł 348 774,58 zł, w tym działalność nieodpłatna 318 329,58 zł, z czego 117 018,39 zł to środki finansowe pochodzące z Gminy Police, 112 981,61 zł - środki finansowe z wpłat uczestników do OPS Police, 88 329,58 środki finansowe pochodzące z PUP, działalność odpłatna 30 445 zł.

2. Prowadzenie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu.

Usługi opiekuńcze są formą pomocy, której celem jest zaspokojenie codziennych, podstawowych potrzeb osoby, która nie jest w stanie samodzielnie funkcjonować w swoim miejscu zamieszkania ze względu na wiek, chorobę lub inną przyczynę i umożliwiają jej pozostanie w środowisku domowym. Przez cały 2019 r. OPS prowadziły usługi opiekuńcze i specjalistyczne dla osób niepełnosprawnych. Wsparcie świadczone było przez opiekunki domowe w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Prowadzone usługi opiekuńcze polegały na:

- 1) zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych podopiecznego, w szczególności poprzez: robienie zakupów, utrzymanie czystości w pomieszczeniu osoby wymagającej opieki, palenie w piecu oraz załatwianie spraw urzędowych;
- 2) pielęgnacji zaleconej przez lekarza, zamawianiu wizyt lekarskich, realizacji recept lekarskich oraz utrzymywania kontaktu z lekarzem i pielęgniarką środowiskową;
- 3) pomocy w podtrzymywaniu psychofizycznej kondycji osoby, w tym podtrzymywanie indywidualnych zainteresowań, organizowanie spacerów oraz dostarczanie literatury i prasy.

Taką formą pomocy OPS w Policach objął 218 osób w tym 15 osób zostało objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Wśród 218 osób na rzecz których świadczone były usługi opiekuńcze 103 osoby posiadały orzeczenie o stopniu niepełnosprawności. Łączny koszt realizacji zadania wyniósł 2 282 229,35 zł, z czego koszt realizacji specjalistycznych usług opiekuńczych wyniósł 123 494,66 zł.

OPS w Nowym Warpnie udzielił wsparcia w tym zakresie dla 8 osób niepełnosprawnych. Koszt realizacji zadania wyniósł 9 664,60 zł.

OPS w Dobrej świadczył usługi opiekuńcze dla 25 osób niepełnosprawnych.

OPS w Kołbaskowie świadczył usługi opiekuńcze dla 43 osób. Koszt realizacji zadania wyniósł 219 355 zł.

Prowadzone usługi opiekuńcze pozwoliły na wyrównanie szans prawidłowego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej w środowisku oraz na aktywniejsze jej życie w społeczności lokalnej.

3. Prowadzenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej.

PCPR wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych nieodpłatnie świadczył usługi AOON. Wsparcie skierowane było do osób ze znacznym oraz umiarkowanym stopniem niepełnosprawności lub osób posiadających orzeczenie o niepełnosprawności do 16 roku życia.

Przez usługi asystenckie rozumie się świadczenie osobistej pomocy przez AOON w wykonywaniu czynności, których nie jest ona w stanie wykonać samodzielnie. Głównym celem tych usług jest umożliwienie niezależnego, samodzielnego i aktywnego funkcjonowania osobom o największym stopniu niepełnosprawności w życiu społecznym i zawodowym. Asystent pełniąc swoje obowiązki powinien umożliwić funkcjonowanie osobie niepełnosprawnej sprawując lub pomagając wykonać takie czynności, jakie ta osoba wykonywałaby będąc osobą sprawną zastępując mu jej dysfunkcje.

W ramach tej działalności zostały podpisane 24 umowy z osobami niepełnosprawnymi. Czterech AOON, pomagało osobom niepełnosprawnym przede wszystkim w czynnościach dnia codziennego, które obejmowały:

- 1) pomoc w transporcie środkami komunikacji, w tym w dotarciu z miejsca zamieszkania do szkoły, placówek ochrony zdrowia, instytucji publicznych i kulturalnych oraz na zajęcia rehabilitacyjne; pomoc ta była świadczona również w zakresie powrotu z ww. miejsc do miejsca zamieszkania osoby niepełnosprawnej;
- 2) pomoc w toalecie, ubraniu, przyrządzeniu i podaniu posiłków;
- 3) pomoc w czynnościach związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego;
- 4) transport (przenoszenie) osoby niepełnosprawnej z miejsca na miejsce docelowe np. z łóżka na wózek, znoszenie ze schodów czy wnoszenie do samochodu;
- 5) pomoc w utrzymywaniu kontaktów z rówieśnikami;
- 6) pomoc podczas wizyty u lekarza, na spacerze czy w urzędzie.

Ponadto AOON wspierał osobę niepełnosprawną, był jej przewodnikiem i współpartnerem. Korzystanie z usług asystenckich to dla osób niepełnosprawnych niejednokrotnie jedyna okazja uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym, a także możliwość załatwienia najbardziej podstawowych spraw. Koszt zadania wyniósł 185 462 zł.

4. Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa prawnego, psychologicznego oraz rodzinnego.

W 2019 r. w Dziale Poradnictwa Specjalistycznego i Interwencji Kryzysowej PCPR świadczone było poradnictwo prawne, psychologiczne i rodzinne osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne skierowane było do osób, które chciały uzyskać informacje lub szczegółowe porady dotyczące praw i uprawnień osób niepełnosprawnych lub członków ich rodzin. Adresatami poradnictwa rodzinnego były osoby, które oczekiwały wsparcia wobec problemów wychowawczych, problemów w rodzinie czy małżeństwie, których podłoże związane było z występowaniem niepełnosprawności. Natomiast z poradnictwa psychologicznego mogły skorzystać osoby, które potrzebowały wsparcia wobec występujących zmian rozwojowych lub wydarzeń życiowych, z którymi nie mogły poradzić sobie same.

Problematyka udzielanego poradnictwa dotyczyła m.in.

- 1) organizowania i prowadzenia opieki nad osobą niepełnosprawną;
- 2) pomocy w zakresie przezwyciężania trudności wychowawczych oraz przeciwdziałania ich pojawianiu się w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 3) wspomagania wychowawczej funkcji rodziny;
- 4) budowania więzi małżeńskiej i rodzinnej;
- 5) przeciwdziałania konfliktom w rodzinie dotkniętej problemem niepełnosprawności;
- 6) trudności w relacji z rodziną, pracy nad pozytywną komunikacją;
- 7) trudności emocjonalnych;
- 8) depresji;
- 9) trudności w zaakceptowaniu niepełnosprawności.

W całym okresie sprawozdawczym w ramach poradnictwa specjalistycznego udzielono pomocy 48 osobom niepełnosprawnym. 19 osobom niepełnosprawnym udzielono długoterminowej pomocy w okresie do 3 miesięcy, w postaci asystowania w sytuacji kryzysowej przez aspirantów pracy socjalnej.

5. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

W 2019 r. PCPR realizował pilotażowy programu pn. „Aktywny samorząd”, finansowany ze środków PFRON, którego celem głównym było wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program w 2019 r. obejmował następujące formy wsparcia:

1. Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

1) obszar A – likwidacja bariery transportowej

- a) zadanie 1 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- b) zadanie 2 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- c) zadanie 3 – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- d) zadanie 4 – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu;

2) obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- a) zadanie 1 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- b) zadanie 2 – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania,
- c) Zadanie 3 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- d) zadanie 4 – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,

- e) zadanie 5 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub ze znacznym stopniem niepełnosprawności;
- 3) obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:
 - a) zadanie 1 – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
 - b) zadanie 2 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie inwalidzkim, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
 - c) zadanie 3 – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
 - d) zadanie 4 – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
 - e) zadanie 5 – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania do elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania;
- 4) obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;
- 2. Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub w szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi.

W 2019 r. złożono 43 wnioski o dofinansowanie zadań w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”. Zrealizowano 41 wniosków na łączną kwotę 163 950,76 zł.

W ramach programu udzielono dofinansowania do:

- a) zakupu i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu (Moduł I, Obszar A, Zadanie 1) – 2 wnioski,
 - b) zakupu sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania (Moduł I, Obszar B, Zadanie 1 oraz Zadanie 4) – 12 wniosków,
 - c) zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym – 2 wnioski,
 - d) utrzymania sprawności technicznej posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Moduł I, Obszar C, Zadanie 2) – 4 wnioski,
 - e) zakupu protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Moduł I, Obszar C, Zadanie 3) – 1 wniosek,
 - f) zakupu oprzyrządowania ręcznego do wózka ręcznego – 1 wniosek,
 - g) uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym (Moduł II) – 19 wniosków.
- Spośród złożonych wniosków 2 nie zostały zrealizowane z powodów formalnych.

6. Prowadzenie wczesnej likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

W 2019 r. do PCPR wpłynęły 22 wnioski o dofinansowanie likwidacji barier w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej, na łączną kwotę 146 010 zł. Zrealizowano 21 wniosków na łączną kwotę 97 901 zł. 1 osoba zrezygnowała z ubiegania się o dofinansowanie. Wyżej wymienione środki przeznaczono na likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej w wysokości 47 901 zł, na likwidację barier w komunikowaniu się w wysokości 8 958 zł i likwidację barier technicznych w wysokości 41 042 zł.

Zgodnie z przyjętymi procedurami postępowania w sprawie dofinansowania ze środków PFRON likwidacji barier związanych z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych w Powiecie wnioski opiniowała specjalnie do tego powołana komisja. Spośród wszystkich zrealizowanych w 2019 r. wniosków 11 – dotyczyło dofinansowania likwidacji barier technicznych (zakup akumulatorów do wózków elektrycznych, podnośników ściennych, łóżek rehabilitacyjnych, robotów do odkurzania), 6 – likwidacji barier architektonicznych (dostosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, zakup schodołazu) i 4 – likwidacji barier w komunikowaniu się (zakup urządzenia wspomagającego odbiór dźwięku z telewizora, lupy elektronicznej, oprogramowania „Mówik” wraz z tabletem, udźwiękowionego telefonu komórkowego, komunikatora sterowanego wzrokiem „Cyber-Oko”).

Największą liczbę wniosków o dofinansowanie likwidacji barier w 2019 r. złożyli mieszkańcy Gminy Police (16 osób), mieszkańcy Gminy Dobra (3 osoby), następnie mieszkańcy Gminy Kołbaskowo (2 osoby) i mieszkańcy Gminy Nowe Warpno (1 osoba).

7. Wprowadzenie specjalistycznego transportu dla osób niepełnosprawnych ze znaczną niepełnosprawnością ruchową.

Wychodząc naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnych PCPR w 2019 r. świadczyło nieregularne odpłatne usługi transportowe dla osób niepełnosprawnych mieszkających na terenie Powiatu. Do korzystania z usług transportowych uprawnione były osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne, które ze względu na rodzaj niepełnosprawności nie były w stanie korzystać z przewozów wykonywanych pojazdami komunikacji miejskiej:

- poruszające się na wózku inwalidzkim,
- poruszające się o kulach lub przy pomocy balkonika,
- niewidome poruszające się przy pomocy „białej laski”.

Podjęta inicjatywa miała na celu ułatwić osobom z dysfunkcją narządu ruchu oraz wzroku na dotarcie np. do lekarza, urzędu, na rehabilitację w dogodnym dla nich terminie. Usługi transportowe świadczone były nieregularnie, według potrzeb i na podstawie składanych zamówień. W 2019 r. PCPR zrealizowało 473 przejazdy. Łącznie przejechano 23 760 km. Przewieziono 559 osób, w tym 391 z gminy Police, 165 osób z gminy Dobra i 3 osoby z gminy Kołbaskowo.

W 2019 r. w związku z przystąpieniem Powiatu do „Programu wyrównywania różnic między regionami III” zrealizowano jeden projekt dotyczący „Likwidacji barier transportowych poprzez zakup mikrobusu do przewozu uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy w Policach (dotacja z PFRON w wysokości 77 764,80 zł, wkład własny 66 145,20 zł). Realizacja projektu, miała szczególne znaczenie dla uczestników ŚDS, ponieważ pozwoliła na likwidację barier transportowych, umożliwiając codzienny dojazd do placówki uczestnikom i udział w indywidualnej rehabilitacji fizycznej i społecznej.

8. Promowanie przykładów dobrej praktyki w likwidacji wszelkich barier poprzez przyznawanie certyfikatów obiektów przyjaznych osobom niepełnosprawnym.

Celem przyznawania certyfikatów jest wyróżnienie i uhonorowanie działań podejmowanych i zrealizowanych przez osoby fizyczne i prawne oraz jednostki nie posiadające osobowości prawnej na rzecz dostępności obiektów dla osób niepełnosprawnych, a także promowanie przykładów dobrej praktyki w likwidacji wszelkich barier w miejscach użyteczności publicznej, instytucjach publicznych oraz obiektach prywatnych. W 2019 r. do PCPR nie wpłynął żaden wniosek w tym zakresie.

9. Opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu w Policach pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

Uchwały opiniujące projekty uchwał Rady Powiatu w Policach podjęte w 2019 r. przez Powiatową Radę to:

- 1) uchwała Nr XXVI/50/2019 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2019 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 2) uchwała Nr XXVIII/58/2019 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 28 sierpnia 2019 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2019 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 3) uchwała Nr XXXI/61/2019 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 23 października 2019 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2019 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 4) uchwała Nr XXXIII/63/2019 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 13 listopada 2019 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2019 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania;
- 5) uchwała Nr XXIV/64/2019 Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych w Policach z dnia 13 grudnia 2019 r. w sprawie zaopiniowania projektu uchwały Rady Powiatu w Policach zmieniającej uchwałę w sprawie określenia zadań w zakresie rehabilitacji osób niepełnosprawnych przewidzianych do realizacji w 2019 r. oraz wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania.

Realizacja zadań nieplanowanych

Regionalne Centrum Wsparcia Osób Niezamodzielnych

W 2019 r. w ramach podpisanej umowy z dnia 10 listopada 2017 r. pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim reprezentowanym przez Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, a Powiatem prowadzona była inwestycja w zakresie utworzenia Regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niezamodzielnych w Policach. Głównym celem powstania Regionalnego Centrum Wsparcia Osób Niezamodzielnych w Policach jest utworzenie miejsca opieki i wsparcia dla osób niezamodzielnych (starszych lub niepełnosprawnych). Centrum powstanie w Policach i będzie składało się z Dziennego Domu Pomocy wraz z hotelem oraz tzw. Domu Wspieranego, które będą świadczyć usługi opiekuńcze i wspierające aktywność osoby niezamodzielnej.

Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej

W 2019 r., w związku z potrzebą likwidacji barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej będących własnością Powiatu Polickiego, wygospodarowano w budżecie Powiatu Polickiego kwotę 50 000 zł z przeznaczeniem na montaż tabliczek dotykowo-punktowych (brajlowskie), systemu wzywania pomocy (call-hear) i pól uwagi, a także na poprawę oznaczeń i oświetlenia w najważniejszych miejscach, z których korzystają klienci Starostwa Powiatowego w Policach i jednostek organizacyjnych Powiatu Polickiego.

IV. Wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dostępie do edukacji.

1. Objęcie opieką przedszkolną dzieci niepełnosprawnych.

W 2019 r. przedszkole specjalne, wchodzące w skład SOSW w Tanowie, oferowało kształcenie dla dzieci z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym i znacznym w wieku od 3 do 9 lat. Przyjęcia do przedszkola odbywały się przez cały rok, w miarę posiadanych wolnych miejsc. W 2019 r. w SOSW w Tanowie funkcjonowała jedna grupy przedszkolna, do której uczęszczało w drugim semestrze roku szkolnego 2018/2019 - 5 dzieci, w pierwszym semestrze roku szkolnego 2019/2020 - 4 dzieci.

Przedszkolaki brały udział w indywidualnych lub grupowych zajęciach specjalistycznych, w tym w zajęciach rewalidacyjnych, usprawniających ruchowo, przygotowujących do samodzielności oraz w zajęciach sportowych, turystycznych, rekreacyjnych oraz kulturalno-oświatowych. Przedszkole udzielało także pomocy rodzicom (prawnym opiekunom) w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju dzieci, a także prowadziło działania edukacyjne i profilaktyczno-wychowawcze w środowisku lokalnym. Ponadto przedszkole zapewniało opiekę i pomoc psychologiczną oraz pedagogiczną wszystkim dzieciom, a w szczególności tym, którym z powodu różnych uwarunkowań rodzinnych lub losowych potrzebne były szczególne formy opieki.

2. Stosowanie nauczania indywidualnego tylko w przypadku zaistnienia choroby osoby niepełnosprawnej i na czas określony.

W 2019 r. z indywidualnego toku nauczania, ze względu na stan zdrowia korzystało 3 uczniów z ZS, w SOSW dla DNR – 3 uczniów.

3. Orzekanie o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

Poradnia wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidualnego dzieci i młodzieży. W 2019 r. Zespół Orzekający Poradni wydał łącznie 150 orzeczeń, w tym 125 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i 25 orzeczeń o potrzebie nauczania indywidualnego.

4. Współpraca pomiędzy szkołami masowymi i szkołami specjalnymi w organizacji wspólnych imprez kulturalnych oraz zawodów sportowych.

Uczniowie szkół specjalnych byli systematycznie zapraszani przez uczniów ZS do udziału w projektach i działaniach o charakterze kulturalnym, integracyjnym (np. otwarte dni szkoły), sportowym (np. integracyjne zawody sportowe). Wspólne działania miały na celu głównie integrację uczniów sprawnych z niepełnosprawnymi.

Wychowankowie SOSW dla DNR brali udział w licznych imprezach i zawodach sportowych m.in w:

- 1) Integracyjnym Turnieju w Darta;
- 2) Mistrzostwach Województwa Zachodniopomorskiego „Sprawni Razem” w Biegach Przełajowych;
- 3) Ogólnopolskim Turnieju Wiedzy o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym;
- 4) Turnieju w Boule;
- 5) VII Biegu Mikołajkowym.

W dniach 23-26 września 2019 r. wychowankowie SOSW w Tanowie uczestniczyli w spotkaniu integracyjnym z uczniami z MartinSchule w Greifswaldzie oraz Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Wielgowie. Podczas spotkania wzięli udział w warsztatach plastycznych, muzycznych oraz zajęciach sportowo-rekreacyjnych. Ostatniego dnia młodzież zaprezentowała swoje umiejętności artystyczne: scenki teatralne w plenerze oraz wykonane przez siebie prace plastyczne.

SOSW w Tanowie 30 maja 2019 r. zorganizował imprezę rekreacyjno-sportową pn. „Leśne podchody pełne przygody”, w której wzięła udział młodzież ze szkół i ośrodków specjalnych oraz uczniowie szkół masowych; łącznie 100 osób. Głównym celem wydarzenia było rozwijanie aktywności ruchowej uczniów, kształtowanie ich orientacji w terenie oraz integracja dzieci niepełnosprawnych z młodzieżą polickich i szczecińskich szkół. W imprezie wzięli udział uczniowie i podopieczni szkół oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych z Polic, Tanowa, Dobrej, Nowego Warpna, Szczecina, Nowogardu, Nowielina, szkoły podstawowej w Tanowie i Przecławiu oraz gimnazjum nr 26 w Szczecinie. Uczestnicy podchodów musieli sprostać na trasie przemarszu licznym konkursom, zadaniom i zagadkom, zorganizowanym przez przedstawicieli Nadleśnictwa Trzebież, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Koła Łowieckiego „Jeleń” oraz nauczycieli i wychowawców Ośrodka. Każda z drużyn na zakończenie zabawy otrzymała dyplom, puchar i nagrodę rzeczową. W trakcie imprezy ratownicy Szczecińskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego pokazywali jak udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej. Każdy z uczestników mógł w praktyce nauczyć się jak ratować ludzkie życie. Ponadto można było skorzystać z atrakcji przygotowanych przez przedstawicieli Ośrodka Szkoleniowo-Badawczego w Zakresie Energii Odnawialnej w Ostoi oraz policjantów Komendy Powiatowej w Policach m.in. odbyć przejażdżkę gokartem napędzanym energią słoneczną, obejrzeć policyjny radiowóz. Patronat honorowy nad imprezą objęli Starosta Policki i Przewodniczący Rady Powiatu w Policach.

26 września 2019 r. SOSW w Tanowie zorganizował XI Jesienny Turniej Piłki Nożnej, w którym wystartowało 6 drużyn z SP nr 54 ze Szczecina, Szkoły na Głębokim ze Szczecina, Gimnazjum nr 26 ze Szczecina, SOSW nr 1 ze Szczecina, SP z Tanowa oraz Ośrodek

w Tanowie; łącznie 60 osób. Celem turnieju była promocja kultury fizycznej, aktywnego sposobu spędzania czasu wolnego oraz zdrowego trybu życia. Na zakończenie zawodów na wszystkich uczestników czekał słodki poczęstunek, puchary, medale i nagrody.

SOSW dla DNR w 2019 r. realizował projekt „Niepełnosprawny czy Sprawny”. To projekt zakładający organizację cyklu warsztatów z uczniami szkół podstawowych przez niepełnosprawnych uczniów SOSW dla DNR. Głównym założeniem programu jest integracja osób niepełnosprawnych z osobami sprawnymi oraz wzbogacenie wiedzy na temat funkcjonowania osób niepełnosprawnych. Cele te wpasowują się w cele kształcenia ogólnego w szkole podstawowej, którymi są między innymi: wprowadzenie w świat wartości, współpracy, budowania relacji społecznych sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia, formułowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób. Przedsięwzięcie zostało objęte patronatem Starosty Polickiego.

W 2019 r. uczniowie SOSW dla DNR wraz z opiekunami przeprowadzili w ramach projektu podczas, których uczniowie pełnosprawni zapoznali się z pojęciem niepełnosprawności, jej rodzajami oraz potrzebami osób niepełnosprawnych. Warsztaty składały się z części teoretycznej, podczas której omówiono tematykę niepełnosprawności i praktycznej. Osoby pełnosprawne wykonywały ćwiczenia oparte na rzeczywistym funkcjonowaniu osób niepełnosprawnych tj. poruszanie się i pokonywanie przeszkód na wózku inwalidzkim, o kulach czy też z laską osoby niewidomej. W ramach projektu powstały również przyklejane na lodówkę notatniki oraz zeszyty z ilustracjami autorstwa szczecińskiego grafika Pawła Hudeczka związanymi z *savoir vivre*m wobec osób niepełnosprawnych.

Wspólne zajęcia oraz możliwość wzajemnych interakcji pozwoliły na ukształtowanie w uczniach takich cech jak: uczynność, wytrwałość, opiekuńczość, troskliwość czy wyrozumiałość. Ponadto uczniowie pełnosprawni, obcując z osobami pokrzywdzonymi przez los nauczyli się innego podejścia do problemu niepełnosprawności. Uczniowie pełnosprawni mieli możliwość w sposób naturalny i niewymuszony nauczyć się właściwego stosunku do osób niepełnosprawnych, współżycia z nimi, komunikowania się, niesienia właściwej pomocy. Zajęcia umożliwiły uczniom SOSW dla DNR godne zaprezentowanie się w środowisku lokalnym. Poprzez nawiązanie kontaktów z osobami pełnosprawnymi wychowankowie zyskali bardzo wiele: podniósł się poziom ich samooceny, zwiększyła się wiara we własne możliwości, mobilizację do pracy i wysiłku psychofizycznego. W projekcie udział wzięło 200 uczniów.

5. Kierowanie dzieci niepełnosprawnych do odpowiednich placówek kształcenia specjalnego w przypadku, gdy szkoła masowa nie jest w stanie zapewnić dziecku odpowiedniej edukacji.

Dzieci niepełnosprawne mają zapewnioną możliwość kształcenia zgodnie ze swoimi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi. Obowiązujące przepisy prawa oświatowego umożliwiają kształcenie uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych, integracyjnych i specjalnych. Kształcenie specjalne może odbywać się w szkole każdego typu i jest organizowane dla dzieci oraz młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnością. Mogą je otrzymać dzieci: niesłyszące lub słabosłyszące, niewidome lub słabowidzące, z niepełnosprawnością ruchową, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnościami sprzężonymi, niedostosowane społecznie lub zagrożone niedostosowaniem społecznym.

Poradnia wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego i nauczania indywidulanego dzieci i młodzieży oraz opinie o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju. W 2019 r. Zespół Orzekający Poradni wydał 125 orzeczeń o potrzebie kształcenia

specjalnego, 25 orzeczeń o potrzebie indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży oraz 48 opinii o potrzebie wczesnego wspomagania rozwoju.

6. Prowadzenie szkoleń z zakresu pedagogiki specjalnej dla kadry pedagogicznej szkół masowych.

Pracownicy Poradni prowadzili cykliczne spotkania dla pedagogów szkolnych z terenu Powiatu, które ukierunkowane były na pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych szkoły, konstruowania programów naprawczych, udzielania indywidualnej pomocy w stosunku do uczniów niepełnosprawnych (z upośledzeniem umysłowym, nadpobudliwością psychoruchową, przewlekłe chorych) funkcjonujących w zespołach klasowych szkół masowych. Ponadto prowadzili warsztaty, prelekcje i pogadanki dla nauczycieli związane ze wspieraniem edukacyjnej i wychowawczej funkcji rodziny i szkoły. Podejmowano także tematy zgłaszane przez indywidualnych nauczycieli. Dodatkowo udzielane były porady i konsultacje dla nauczycieli, którzy pracują z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Poradnia prowadziła także grupę wsparcia dla nauczycieli, pedagogów oraz logopedów. Formuła spotkań była dostosowana do potrzeb i oczekiwań uczestników. Podstawowym celem grupy wsparcia było rozwiązywanie bieżących problemów jakie napotykają w swojej pracy nauczyciele, pedagodzy i logopedzi. Uczestnicy mieli okazję do poszerzenia swojej wiedzy i kompetencji oraz doskonalenia umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach zawodowych.

SOSW w Tanowie w 2019 r. prowadził konsultacje z zakresu pedagogiki specjalnej dla nauczycieli przedszkoli i szkół masowych dotyczące organizacji Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka, metod pracy, prowadzenia zajęć z dzieckiem oraz prowadzenia dokumentacji. Ponadto wziął udział w szkoleniach i konferencjach skierowanych do kadry pedagogicznej, pracującej z osobami niepełnosprawnymi m.in. w:

- a) szkoleniu nt. pomocy dziecku z zachowaniami trudnymi,
- b) szkoleniu nt. zasad emisji i higieny głosu w praktyce,
- c) warsztatach rozwoju osobistego ze szczególnym uwzględnieniem przeciwdziałania negatywnym skutkom stresu i wypalenia zawodowego,
- d) szkoleniu nt. obsługi i wykorzystania Tablicy Multimedialnej,
- e) konferencji metodycznej pn. „Myślę, działam, uczę się”,
- f) szkoleniu nt. obowiązków szkoły w zakresie zapewnienia uczniom bezpieczeństwa wynikającego z prawa oświatowego.

Spotkania miały charakter wykładowy, a ich celem poszerzenie wiedzy i udoskonalenie warsztatu pracy nauczycieli w zakresie kształcenia oraz wychowania dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.

7. Propagowanie wśród niepełnosprawnych osób dorosłych możliwości uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym - realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

PCPR w 2019 r. realizowało pilotażowy programu „Aktywny Samorząd” – Moduł II, w ramach którego dorosłe osoby niepełnosprawne mogły uzyskać pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. W ramach działań promocyjnych PCPR informował wszystkie osoby zainteresowane o możliwości uzyskania wsparcia w tym zakresie. Dodatkowo szkoły policealne z terenu Powiatu zostały powiadomione o możliwości składania przez niepełnosprawnych uczniów wniosków o dofinansowanie nauki.

W 2019 r. wpłynęło 21 wniosków w sprawie dofinansowania wykształcenia na poziomie wyższym. Dofinansowano 19 wniosków na łączną kwotę 56 838,50 zł. Nie zrealizowano 2 wniosków z powodów formalnych.

Spośród wszystkich zrealizowanych w 2019 r. wniosków – 4 dotyczyło dofinansowania nauki na studiach I stopnia, 6 nauki na studiach II stopnia, 1 nauki na studiach magisterskich, 2 nauki w szkole policealnej, 6 nauki na studiach podyplomowych.

V. Tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych.

1. Prowadzenie kampanii informacyjnych dotyczących zatrudnienia osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji powyższego zadania PUP zorganizował XIII Giełdę Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo”, która odbyła się w dniu 17 kwietnia 2019 r. W giełdzie wzięło udział 10 pracodawców oferujących miejsca pracy dla osób niepełnosprawnych, instytucje działające na rzecz tych osób, a także przedstawiciele instytucji wspierających rynek pracy. Spotkanie to było doskonałą okazją do zapoznania się z ofertami pracy oraz do skorzystania z porad specjalistów. Celem giełdy była wymiana doświadczeń, zacieśnienie współpracy między instytucjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych oraz bezpośredni kontakt między pracodawcą a osobą niepełnosprawną zarejestrowaną w urzędzie pracy oraz ułatwienie osobom niepełnosprawnym dostępu do ofert pracy i pomoc w znalezieniu zatrudnienia. Dzięki uczestnictwu w giełdzie osoby niepełnosprawne miały możliwość:

- 1) poznać aktualne oferty pracy z terenu Powiatu, kraju i z zagranicy;
- 2) porozmawiać z ewentualnym przyszłym pracodawcą i poznać jego oczekiwania;
- 3) poznać ofertę instytucji i firm działających w sferze zatrudnienia;
- 4) skorzystać z pomocy specjalistów zajmujących się zakładaniem własnej działalności gospodarczej, elastycznymi formami zatrudnienia oraz sferą prawną związaną z rynkiem pracy (np. prawa i obowiązki pracodawcy).

W przedsięwzięciu wzięło udział około 50 osób niepełnosprawnych bezrobotnych oraz poszukujących pracy.

2. Zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych.

PUP informował o możliwości skorzystania z dofinansowania do kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osób niepełnosprawnych. Na bieżąco udzielano informacji poprzez dystrybucję broszur i ulotek, a także za pośrednictwem strony internetowej.

W 2019 r. do PUP wpłynął 1 wniosek w powyższym zakresie. W ramach zadania utworzono stanowisko pracy w spółdzielni socjalnej i 1 osoba niepełnosprawna podjęła zatrudnienie na stanowisku pracownika małej gastronomii. Łączny koszt realizacji zadania to 50 600 zł.

3. Wsparcie samozatrudnienia osób niepełnosprawnych poprzez udzielanie jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

PUP na bieżąco informował osoby niepełnosprawne na temat możliwości skorzystania z jednorazowych środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej albo rolniczej lub na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej. W 2019 r. do PUP wpłynął 1 wniosek w tym zakresie, na kwotę 39 154 zł. Nie doszło jednak do jego realizacji.

4. Finansowanie instrumentów rynku pracy, w tym szkoleń, kursów, staży zawodowych, prac interwencyjnych.

PUP na bieżąco informował osoby niepełnosprawne na temat dostępnych instrumentów i usług rynku pracy. W 2019 r. pięciu osobom udzielono wsparcia w zakresie zwrotu kosztów zatrudnienia pracowników pomagających pracownikowi niepełnosprawnemu. Koszt realizacji zadania to 14 400 zł.

5. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie rehabilitacji zawodowej.

W 2019 r. PUP zorganizował w ramach XIII Giełdy Pracy dla Osób Niepełnosprawnych pn. „Niepełnosprawny, ale sprawny zawodowo” spotkanie z organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu oraz z przedstawicielami z ZUS, PFRON i PIP. Spotkanie to miało na celu zacieśnienie współpracy i wymianę doświadczeń między instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych, co w efekcie końcowym winno się przełożyć na wsparcie osób niepełnosprawnych na rynku pracy.

6. Prowadzenie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych.

W PUP prowadzone było pośrednictwo pracy skierowane do wszystkich osób poszukujących zatrudnienia, w tym także do osób niepełnosprawnych. Pośrednicy, w wyniku wizyt u pracodawców z terenu Powiatu, jak również wykorzystując zgłoszenia przekazywane bezpośrednio do urzędu, pozyskali w roku sprawozdawczym 32 ofert wolnych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych. Głównie były to propozycje na następujące stanowiska pracy: stolarz, pracownik sprzedaży, pracownik ochrony fizycznej, operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej, pracownik restauracji, kasjer-sprzedawca. Doradcy zawodowi PUP objęli osoby niepełnosprawne indywidualnymi oraz grupowymi poradami zawodowymi.

7. Współpraca z właściwym terenowo inspektorem pracy w zakresie oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

W 2019 r. PUP utrzymywał stały kontakt z PIP w zakresie przeprowadzenia oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych. Ze względu na brak wniosków nie dokonano oceny i kontroli miejsc pracy osób niepełnosprawnych.

8. Rozwijanie i propagowanie zatrudnienia osób niepełnosprawnych w systemie telepracy i zatrudnieniu wspomagany.

Realizacja niniejszego zadania polegała na podjęciu przez PUP działań opisanych powyżej w punktach 1 i 5.

Kalendarz powiatowych imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych realizowanych w 2019 r.

Lp.	Nazwa imprezy	Organizator/Uczestnik
STYCZEŃ		
1.	Rodzinne kolędowanie	SOSW w Tanowie
2.	Bal karnawałowy	SOSW w Tanowie
3.	XXIV Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Plywaniu	SOSW dla DNR Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
4.	Konkurs plastyczny „Mieszkańcy lasu”	SOSW dla DNR
5.	Warcabowe Mistrzostwa Ośrodka	SOSW dla DNR
LUTY		
6.	Ogólnopolski Festiwal Twórczości Teatralno-Muzycznej Osób Niepełnosprawnych w Toruniu	SOSW dla DNR
7.	Bal Karnawałowy	PSONI SOSW dla DNR
8.	XIX Turniej Tenisa Stołowego w Stargardzie	PSONI

9.	Walentynki 2019	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
10.	Parda Talentów „W krainie baśni i bajek”	SOSW dla DNR
11.	Warsztaty czytelnicze w Klubokawiarni Fika w Szczecinie	SOSW dla DNR
12.	Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego w Tenisie Stołowym w Szczecinie	SOSW dla DNR
MARZEC		
13.	Konkurs fotograficzny „Złap zimę obiektywem”	SOSW dla DNR
14.	Dzień Kobiet	PSONI SOSW dla DNR
15.	Powitanie wiosny	PSONI SOSW w Tanowie
16.	XIV Regionalne Zawody Pływackie Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną i Ruchową	SOSW dla DNR
17.	58 Mistrzostwa w Tenisie Stołowym	SOSW dla DNR
18.	Konkurs językowo-plastyczny „Polska-Kolumbia-Chiny-Niemcy”	SOSW dla DNR
19.	Powitanie Wiosny	SOSW w Tanowie PSONI
20.	Ekologiczny Konkurs Plastyczny „Kwiaty wiosny”	SOSW w Tanowie
KWIECIEŃ		
21.	Polickie Targi Gospodarcze	PSONI

22.	Kiermasz Wielkanocny	SOSW w Tanowie
23.	II Turniej Mistrzów Gier Stolikowych	SOSW dla DNR
24.	Dzień Otwarty Ośrodka	SOSW dla DNR
25.	II Bieg Korczaka	SOSW dla DNR
26.	„Tydzień książki”	SOSW w Tanowie
MAJ		
27.	Obchody „Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną”	PSONI
28.	Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego „Sprawni Razem” w Biegach Przelajowych	SOSW dla DNR
29.	„Majówka z Królem Stasiem” - obchody Święta Konstytucji 3 Maja	SOSW w Tanowie
30.	Wycieczka do Poznania	SOSW dla DNR
31.	Wojewódzki Turniej o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym	SOSW dla DNR
32.	Akcja „Sprzątanie Świata”	SOSW dla DNR
33.	Gra plenerowa „Ja też potrafię” w Chojnie	SOSW dla DNR
34.	Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Cztery pory roku”	SOSW dla DNR
35.	Wystawa fotograficzna „Świat zwierzęcy Puszczy Wkrzańskiej”	SOSW dla DNR

36.	III Powiatowy Festyn Rodzinny „Z rodziną po zdrowie”	SO/ZS
37.	Spotkanie literackie z Panią Joanną Chmielewską	SOSW dla DNR
38.	Wycieczka do Akademii Sztuki w Szczecinie	SOSW dla DNR
39.	XXVI Wojewódzkie Igrzyska Lekkoatletyczne w Stargardzie	PSONI
40.	Dzień Mamy i Taty	SOSW w Tanowie
41.	Wycieczka do Krakowa, Wieliczki, Zakopanego	SOSW w Tanowie
42.	Integracyjny Festyn Sportowy w Gryfinie	PSONI
43.	„Leśne Podchody Pełne Przygody”	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
44.	XVI Zawody Splawikowe w Dźwirzynie	PSONI
CZERWIEC		
45.	Dzień dziecka	SOSW dla DNR Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
46.	Święto Szkoły i Dzień Dziecka	SOSW w Tanowie
47.	Konkurs „Mistrz Dobrych Manier”	SOSW dla DNR

48.	Piknik plenerowy „Dla każdego coś dobrego”	SOSW dla DNR
49.	„Kuźnia artystyczna” - warsztaty integracyjne	PSONI
50.	IX Integracyjny Turniej Piłki Nożnej	PSONI
51.	Ogólnopolski Turniej Wiedzy o Bezpieczeństwie w Ruchu Drogowym	SOSW dla DNR
52.	„Wesoły Piknik”	SOSW w Tanowie
53.	Wyjazd integracyjny do Mielna	PSONI
54.	III Mistrzostwa Lekkoatletyczne na Wózkach	SOSW dla DNR
55.	Integracyjny Turniej w Darta	SOSW dla DNR
56.	„Biwak wodniacki”	SOSW dla DNR
57.	Ośrodkowy Turniej w Unihokeja na Wózkach	SOSW dla DNR
58.	Zakończenie roku szkolnego 2018/2019	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
WRZESIEŃ		
59.	Rozpoczęcie roku szkolnego 2019/2020	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
60.	Turniej w Boule	SOSW dla DNR

61.	„Magia Tańca 2019” – Wojewódzki przegląd form tanecznych	SOSW w Tanowie
62.	VIII Olimpiada Lekkoatletyczna w Berlinie	PSONI
63.	XVI Rajd „Puszcza Wkrzańska”	PSONI
64.	„Dni Działkowca”	SOSW dla DNR
65.	Integracyjne Zawody Wędkarskie	SOSW dla DNR
66.	XVII Ogólnopolskie Integracyjne Warsztaty Artystyczne w Łazach	PSONI
67.	Akcja „Sprzątamy las”	SOSW w Tanowie
68.	Jesienny Turniej Piłki Nożnej	SOSW w Tanowie
69.	Wycieczka do Poznania	PSONI
70.	Rajd Piskorskiego „Śladami Jana Pawła II”	SOSW w Tanowie
71.	I Policki Miting Lekkoatletyczny dla Osób Niepełnosprawnych	SOSW dla DNR
72.	Piknik Organizacji Pozarządowych	PSONI
73.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
74.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
75.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

76.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
77.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
78.	Obchody Światowego Dnia Orderu Uśmiechu	SOSW w Tanowie
PAŹDZIERNIK		
79.	XI Ogólnopolski Konkurs Recytatorski Ośrodków i Szkół Specjalnych	SOSW w Tanowie
80.	Święto „Pieczonego Ziemniaka”	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
81.	Dzień Edukacji Narodowej	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
82.	Jesienny Rajd Pieszy	SOSW w Tanowie
83.	XII Przegląd Teatrów Amatorskich Osób Niepełnosprawnych w Kamiennej Górze	SOSW dla DNR
84.	Mistrzostwa Ośrodka w Ergometrze Wioślarskim	SOSW dla DNR
85.	IX Międzyszkolny Konkurs Koszykówki	SOSW w Tanowie
86.	„Pola Nadziei”	SOSW dla DNR
87.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
88.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
89.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

90.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
91.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
92.	X Szkolny Konkurs Recytatorski „Piękna jest nasza mowa”	SOSW w Tanowie
LISTOPAD		
93.	Szkolny Konkurs Recytatorski	SOSW w Tanowie
94.	„Akademia zdrowia”	SOSW w Tanowie
95.	Dzień Pluszowego Misia	SOSW w Tanowie
96.	Przegląd Talentów Różnorodnych	SOSW w Tanowie
97.	Obchody Świąta Niepodległości	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR
98.	Szczecińska Olimpiada Integracyjna	SOSW w Tanowie
99.	III Mistrzostwa Województwa Zachodniopomorskiego „Sprawni Razem”	SOSW dla DNR
100.	Konkurs wokalny-taneczny „Moja twarz brzmi znajomo”	PSONI
101.	Konkurs Turniej Tańca Osób Niepełnosprawnych w Drawsku Pomorskim	PSONI
102.	Mistrzostwa Województwa Szkół Specjalnych w Unihokeju	SOSW dla DNR
103.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
104.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
105.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

106.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
107.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
108.	Andrzejk	SOSW w Tanowie SOSW dla DNR PSONI
GRUDZIEŃ		
109.	Mikołajki	SOSW w Tanowie
110.	Mikołajkowy Seans Filmowy	SOSW dla DNR
111.	VI Wojewódzka Olimpiada Ekologiczno-Wędkarska	SOSW dla DNR
112.	Wycieczka do Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Policach	SOSW dla DNR
113.	XXV Wojewódzkie Integracyjne Mistrzostwa Szkół i Ośrodków Specjalnych w Plywaniu	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach SOSW dla DNR
114.	Warsztaty rękodzielnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
115.	Warsztaty majsterkowicza	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
116.	Warsztaty florystyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
117.	Warsztaty czytelnicze	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach
118.	Warsztaty plastyczne	Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych AMICUS w Policach

119.	Wycieczka do Oceanarium w Stralsundzie	PSONI
120.	Kiermasz Bożonarodzeniowy	SOSW w Tanowie PSONI
121.	Jaselka	SOSW dla DNR
122.	Jaselka i Wigila	SOSW w Tanowie
123.	Spotkanie opłatkowe	PSONI
124.	Wycieczka do Parku Dinozaurów w Nowinach Wielkich	SOSW dla DNR

W celu uzyskania szczegółowych informacji dotyczących imprez należy kontaktować się z organizatorami poszczególnych imprez.

1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 1 dla DNR w Policach, ul. Korczaka 53, tel. (91) 317-53-38.
2. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Tanowie, ul. Leśna 91, tel. (91) 312-66-12.
3. Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Amicus”, ul. Korczaka 43, tel. (91) 317-53-38.
4. Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelleksualną Koło Terenowe Police, ul. Korczaka 55, tel. (91) 318 - 02-70.
5. Wydział Spraw Społecznych i Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Policach, tel. (91) 43 28 143.